

Upravitelstvo Ljubljana Knafljeva ulica 3 - Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126

JUTRO

Naročnina znaša mesečni Din 25.- Za inozemstvo Din 40.-

Uredništvo Ljubljana, Knafljeva ulica 6 - Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor Gosposka ulica 11 - Telefon št. 2455

Rokopisni se ne vračajo - Oglasi po tarifu

Pred plebiscitom v Posaarju

V nedeljo se bo odločila usoda Posaarja. Drugi dogodki, zlasti francosko-italijanska pogajanja, so obrnili pozornost nase, da se je v zadnjih tednih pripravam za posaarsko glasovanje posvečala razmeroma manjša pažnja.

Sicer so pa poročila o pripravah postala že manj važna. Vse se sprašuje sedaj samo po tem, kakšen bo izid. Saj je ves ta problem tako dozorel, da ne potrebujejo nič več drugega kakor le še odločitev samo. Kakšna bo?

Preteklo nedeljo, ko je majhen del volilnih upravičencev že glasoval, sta oba nasprotna si tabora organizirala še svoje poslednje manifestacije, ki naj bi pokazale dokončno, koliko moč premoreta. Ogromne mase so se zbrale v Saarbrückenu, a dasi sta se orjaški zborovanji vršili skoro istočasno, se je vendarle varnostni oblasti posrečilo v polni meri očuvati mir in red. Vsekakor prepričanec dokaz, da je organizacija plebiscita izvedena prvovrstno in hkrati toliko kot garancija, da se bo mogel tudi v naslednjih dneh, zlasti pa na dan glasovanja samega, zagotoviti miren potek dogodkov.

Po udeležbi na obeh zborovanjih se skuša vsaj približno oceniti, koliko je pristašev na eni in na drugi strani. O cenitvah prizadetih seveda ni vredno govoriti, zakaj ti so najhiti toliko udeležencev, kolikor so njih pač želeli, hodeč z visokimi številkami tudi še v zadnjem tednu vplivati na razpoloženje. Ali po ocenjevanju neprizadetih se vendarle zdi, da je bilo udeležencev na zborovanju hitlerjevske nemške fronte znatno več. Toda vprašanje je, koliko se sme po tem zaključevati. Zakaj pristaši »enotne fronte«, ki vodi propagando za status quo, so pred vsem socialisti ter komunisti, ki so manj gibljiv element nego hitlerjevski ljudje. Zelo verjetno je, da je teh razmeroma več ostalo doma nego pristašev takojšnjega povratka k Nemčiji. Vrh tega se ne sme prezreti, da so se mnogi bali udeležiti se javnega zborovanja za status quo, zakaj strah pred možnostjo hitlerjevskega maščevanja je v Posaarju ogromen. In ker se ne sme pozabiti, da je bilo to prvo veliko manifestacijsko zborovanje »enotne fronte«, kateri so nasprotniki Nemčiji, da si ne upa in da ne more pridržati niti enega velikega javnega zborovanja. Zato je relativno velika udeležba na zborovanju enotne fronte močno presenetljiva.

Eno najbolj kompliciranih poglavij v plebiscitni propagandi v Posaarju je vprašanje, kako bodo glasovali pristaši katoliškega centra. Med njimi se je pojavila močna propaganda za status quo in stvorila se je v ta namen tudi politična organizacija. Na vso moč pa je zoper to gibanje posegla v boj propaganda iz Nemčije v tem smislu, da so nadrejeni cerkveni faktorji izdali pozive na katoliške Posaarce, naj glasujejo za takojšnje povratek k materi Nemčiji. Ali vendarle je veliko vprašanje, koliko bo imel ta poziv uspeha, zakaj tudi nekaj prav izrazito katoliških krogov se je angažiralo v propagandi za status quo, tako da so volilci iz tega tabora v precejšnji desorientaciji.

Taka je situacija sedaj ob zaključku propagandne dobe, ko bo samo še agitacija od moča do moča imela besedo. O prognozi celo voznaveleci razmer težko izrečejo kaj konkretnesega. Ves čas agitacijske dobe se je trdilo, da bosta oba tabora: precej enako močna in da bo šlo bržkone samo za prav majhno večino, pa bilo na eno ali na drugo stran. Vendar se je v poslednjem času mnenje nevtralnih opazovalcev pričelo nagibati na nemški stran. V nevtralnem časopisu se pojavljajo napovedi, ki napovedujejo za nekaj odstotkov glasov več za hitlerjevsko nemško fronto, nego za nasprotnike, ki si želijo status quo. Trdi se, da prevladuje enako mnenje tudi v diplomatskem svetu.

Morda imajo te napovedi prav, morda pa stoji tudi za njimi — propaganda. Zakaj v časih, ko se kakor sedaj, odločajo tako važne stvari, kdo more še garantirati, kje se nevtralnost neha. O tem ni dvoma, da razvija hitlerjevska stranka neprimerno večjo, pred vsem pa bučnejšo propagando. Res da že s tem samim doseže znaten del uspeha, res pa je tudi, da morejo biti te vrste sredstva zelo varljiva. Da pa razpolaga hitlerjevski tabor z neprimerno večjimi sredstvi, o tem nač ne more biti najmanjšega dvoma. Saj so se mogli hitlerjevci v teku svojega desetletnega boja, preden so dospeli na oblast, do dobra izučiti in izveždati. Posaarje je do neke mere dobrodošla prilika, kjer se more njunove metode preizkusiti na novo.

Ali Nemčiji gre nedvomno za mnogo več, nego samo za preizkušnjo. Vredno moramo imeti pred očmi, da se je saarski plebiscit končno razvil v notranjo nemško politično preizkušnjo. V najresnejšem pomenu besede. Nasprotniki hitlerizma napenjajo vse sile, da rešijo s Posaarjem zadnjo pokrajino, ki jih more štiti pred koncentracijskimi taborišči. Na drugi strani gre prav za prav še za mnogo več. Gre za celotno preiz-

MADŽARSKA NA RAZPOTJU Na Madžarskem se pripravljajo dalekosežne izpremembe - Gömbös skuša izločiti aristokracijo od vodstva države in zapustiti tudi italijansko orientacijo v zunanji politiki

Budimpešta, 10. januarja, r. Izpremembe v Gömbösovi vladi, ki so bile izvršene zadnje dni in ki so prišle docela nepričakovano, so izzvale v vseh madžarskih političnih krogih pravcato senzacijo. Splošno jih smatrajo kot znak usodnih dogodkov, ki se bližajo z vedno večjo naglico in ki spravlajo Madžarsko na važno razpotje, ali bo krenila še nadalje po starih, izhojenih potih, v katerih je maloštevilna kasta privilegiranih madžarskih magnatov in plemičev krojila usodo madžarskega naroda, ali pa bo krenila po novi poti, ki bo tudi dosedaj brezpravnih ubogi madžarski raji omogočila večjo udeležbo pri vodstvu državne politike. Iz dobro poučenih diplomatskih krogov poročajo o ozadju najnovejših izprememb v vladi in drugih ukrepov, ki so bili izdani zadnje dni, naslednje zanimive podrobnosti.

Izpremembe, ki so bile izvršene zadnje dni v vladi in na drugih važnih mestih, so dokaz, da je docela nepričakovano prišlo do razračunavanja med pristaši sedanjega ministrskega predsednika generala Gömbösa in med pristaši bivšega dolgoletnega voditelja madžarske politike grofa Bethlena, in to celo v vladi in v vladni stranki sami.

Ze prejšnji teden je imel bivši ministrski predsednik grof Julij Karolyi dolge konference s kmetijskim ministrom Kallayem, ki je sedaj podal ostavko. Ze pred tem so se vršile v provinci važne konference predstavnikov madžarske aristokracije. Na teh konferencah so sodelovali tudi bivši ministrski predsednik grof Julij Karolyi, dalje notranji minister Keresztes-Fischer in državni podtajnik kmetijskega ministrstva Marschal. Po konferencah je grof Julij Karolyi sestavil memorandum, v katerem se bavi predvsem z vprašanjem agrarne reforme in vprašanjem fidejkomisov. To je dalo ministrskemu predsedniku Gömbösu povod za odločno akcijo, na katero se je pod vplivom stranke malih poljedelcev, katere predsednik je znani Tybor Eckhardt, že dolgo pripravjal. To spomenico je grof Karolyi v nedeljo izročil državnemu upravitelju admiralu Horthyju, a že dva dni pozneje je kmetijski minister Kallay podal ostavko na svoj položaj.

V »Magyarszagu« opravčuje Kallay svojo ostavko, sklicujoč se na novo nastali položaj po izločitvi dosedanjega finančnega ministra Imredyja za guvernerja madžarske Narodne banke. Kallay trdi, da je Imredy postal prav za prav neke vrste vrhovni finančni minister, dočim je njegov naslednik, prejšnji trgovinski minister Fabinyi, prevzel finančni resor samo v toliko, da bi mogel uspešne zastopati interese svojevske trgovinskega resora, med tem ko je državni podtajnik v finančnem ministrstvu Jakoby samo zastopnik interesov državnega erarja in državnega fiskusa. Zato smatra Kallay, da proti tem trem frontam ne bi mogel uspešno zastopati interesov kmetijskega resora, zlasti ne v pogledu zamišljene kolonizacije.

Toda pravi razlog ostavke poljedelskega ministra Kallaya je v tem, da noče zastopati v parlamentu Gömbösove predloga agrarne reforme. Aristokratski veleposestniki so namreč sklenili, da odstopijo potrebna zemljišča samo proti takojšnjemu izplačilu odškodnine. V tem je baš razlika med stališčem Kallaya in stališčem Gömbösa. Gömbös se sklicuje na agrarno reformo v sosednjih državah, kjer se odškodnina plačuje šele postopoma v manjših obrokih, dočim se zavzema Kallay za tak način agrarne reforme, da bi veleposestniki odstopili le nezatne komplekse in še to proti takojšnjemu izplačilu celotne odškodnine. Zato ni vseno, kakšne prilike vladajo v finančnem ministrstvu, ki bo potemtakem pri izvajanju agrarne reforme igralo važno in odločno vlogo.

Zdi se pa, da se je aristokratskim veleposestnikom posrečilo vplivati preko grofa Karolyija na državnega upravitelja Horthyja, ki ni hotel potrditi imenovanja novega kmetijskega ministra, ki mu ga je predložil Gömbös, čeprav je bil istočasno že izdan uradni komunik o tem imenovanju. Toda enako kakor aristokrati ne miruje niti Gömbös. Namesto Daranya, ki je določen za kmetijskega ministra, je pozval k sebi v vladno predsedstvo kot državnega podtajnika svojega najbližjega prijatelja Tahya, dosedanjega stalnega delegata Madžarske pri Društvu narodov.

Gömbös pa ne zbira samo v vladi svojih najzanesljivejših ljudi, marveč je šel še dalje in docela nepričakovano poslal v pokoj celokupno vrhovno poveljstvo madžarske vojske. V sredo so bili upokojeni vrhovni

kušnjo, koliko more hitlerizem potegniti za seboj ljudi, ako so mu na razpolago samo normalna politična sredstva. Na tak način se je boril hitlerizem v Nemčiji ves čas, dokler ni v alijanzni z nacionalni prevzel oblasti. Takrat še ni imel absolutne večine, ali odtlej ni bilo več svobodnih volitev. Kakšen razvoj se je izvršil v množicah odtlej, to bo pokazal saarski plebiscit. Res da bo nacionalni moment marsikoga nagljal, da bo glasoval za takojšnje priključek k Nemčiji, dasi je sicer nasprotnik Hitlerja. Ali prav mnogo takih glasovalcev morda vendarle ne bo, zakaj odkar so v Zenevi objavili, da bo dana možnost novega glasovanja v primeru, da zmagala ideja statusa quo, se ne more oznečiti kot narodno izdastvo, ako se dobri nemški patrioti vendarle ne izrečejo za takojšnje priključenje k Nemčiji. Spričo tega ostane v ospredju problem: ali za Hitlerja, ali zoper njega.

poveljnik honveda general Karpaty, njegov namestnik general Schönner, šef generalštaba general Pöder in njegov namestnik general Vogt. Upokojitev utemeljujejo s tem, da so vsi dosegli starostno mejo. Kot naslednik vrhovnega poveljnika honveda se označuje general Shvoy, kot šef generalštaba pa general Somkuthy, dosedanjí šef vojne pisarne upravnika Horthyja. Oba imenovana generala sta najbližja pristaša Gömbösa.

Ker se pričakuje tudi ostavka notranjega ministra Keresztes-Fischerja, se bo na ta način Gömbös iznebil v svoji vladi vseh ožjih pristašev grofa Bethlena in vseh predstavnikov madžarske aristokracije. Zato pa pripravljajo vstop Tybora Eckhardta v vlado, njegovega političnega prijatelja dr. Ullaina in voditelja krščanskih socialistov Wolfa, s čimer bo Gömbösu odprta pot, da na eni strani izvede volilno reformo, na drugi strani pa agrarno reformo, kakor si jo sam zamišlja. Zato se zna prvič v zgodovini Madžarske po letu 1867. zgoditi, da v vladi ne bodo zastopani madžarski aristokrati ne posredno, ne neposredno ter da bo vsa državna oblast v rokah protestant. manjšine.

Komur so znane prilike na Madžarskem, mu bo jasno, kakšno stališče bo zavzela vladna večina, katero prav za prav predstavljajo bivši pristaši grofa Bethlena. Za večino je bilo na Madžarskem vedno mero-dajno vprašanje mandata in zato je razumi-

ljivo, da bo tudi dosedanja Bethlenova večina z morda zelo redkimi izjemami korporativno prešla v Gömbösov tabor, kakor je svoječasno po padcu Karolyija prešla v Bethlenov tabor. Izgubo, ki jo bo morda pri tem utrpel Gömbös na najbližjih prijateljih grofa Bethlena, bo nadomestila stranka malih poljedelcev in krščanskih socialistov. Razumljivo je, da se madžarsko plemstvo ne bo kar tako mirno odreklo oblasti, ki je bila doslej absolutno v njegovih rokah. Baš v tem pa je največja nevarnost za Gömbösov režim, ker madžarska zgodovina vedno kaže, da so na Madžarskem zakulisne sile vedno močnejše od parlamentarnih.

Vsekakor bo velike važnosti, kako se bo odločil Horthy sam. Ali bo pri njem prevladal njegov protestantizem ali pa njegov plemstvo? Verjetno pa je, da bo potegnil s protestanti, ker Horthy kljub svojemu plemstvu ni veleposestnik.

Ni dvoma, da vplivajo na ta razvoj na Madžarskem v veliki meri tudi zunanji vplivi. Dosedaj je pod vplivom madžarske aristokracije vladala v madžarski zunanji politiki italijansko orientacija. Gömbös sam pa je brezpogovorno orientiran v smeri Berlina in Varšave. Zaradi tega se on osebno kljub vsem rimskim protokolom ni nikdar navduševal ne za politično, ne za gospodarsko sodelovanje s Avstrijo. Vsekakor bo bližnja bodočnost pokazala, v katero smer bo krenila Madžarska.

Madžarski odgovor na ženevsko resolucijo

Nepričakovan odhod Kanye v Zenevo - Preokret v madžarski politiki pod pritiskom Italije in Francije?

Budimpešta, 10. jan. 6. Madžarski zunanji minister Kanye je sredi nedavno odstopoval v Zenevo. Njegov odhod je zelo iznenadil budimpeštanske politične kroge, ker ga nikakor niso pričakovali. Stalni delegat Društva narodov Eckhardt je namreč že prej sam odstopoval v Zenevo. Zunanjski minister spremljata poslaniški svetnik Marassy in šef tiskovnega urada zunanjega ministrstva dr. Mengela. Kanye je vzel s seboj poročilo madžarske vlade o preiskavi v zvezi z marsejskim atentatom, da ga predloži svetu Društva narodov, ki se je tudi zopet seetane. Kakor zagotavljajo politični krogi, si bodo madžarski zastopniki prizadevali, da izposlušajo že na tem zasedanju sveta Društva narodov razpravo o madžarskem poročilu. Takoj po izročitvi tajništva sveta Društva narodov bo poročilo objavljeno v Zenevi in Budimpešti.

Kanya je pred odhodom iz Budimpešte na postaji sprejel novinarje in jim dal kratko izjavo, v kateri je med drugim dejal:

Odhajam v Zenevo, da predložim obširno poročilo o početju sumljivih tujcev, političnih pustolovcev in teroristov na Madžarskem, izmed katerih so bili nekateri oboženi, da so bili v zvezi z marsejskim atentatom. Madžarske oblasti so v smislu odredb ženevske resolucije, ki jo je sprejel pretekli mesec svet Društva narodov, izvedle preiskavo po vsej Madžarski, da doženejo pravo etanje vse te zadeve. Sedaj imam v žepu prvo poročilo o tem in predložil ga bomo na eni izmed sej Društva narodov. V poročilu obveščamo svet, kaj so madžarske oblasti že doslej odredile, da se prepreči terorizem, delovanje sumljivih političnih elementov in priseljevanje emigrantov iz drugih držav v našo deželo.

Politični krogi so mnenja, da se je madž. vlada odločila za tako naglo predložitev poročila o svoji preiskavi in odredbah proti terorizmu pod neposrednim vplivom Italije. Pri tem celo izražajo misel, da je Mussolini sam pozval vlado generala Gömbösa, naj preiskavo zaradi marsejskega atentata zaključijo še pred pričetkom zasedanja sveta Društva narodov in naj o njej takoj poročajo, kar bo nedvomno mnogo doprinešlo k pomirjenju duhov in ureditvi političnih razmer v srednji Evropi. Obenem so mnenja, da je Mussolinija do tega pripravil Laval, ko se je mudil v Rimu, ter da mu je celo postavil kot pogoj za nadaljnja pogajanja med Parizom in Rimom takojšnjo ureditev te zadeve. Pod takim pritiskom je jasno, da se je Madžarska odločila nastopiti v Zenevi pomirljivo in da bo skušala doseči sporazum s

sosedji. Madžarska vlada bo zaradi tega tudi za daljšo dobo prekinila vso irendentično in revizionistično propagando.

Kakor poročajo madžarski listi, je vodil preiskavo, ki je trajala več tednov, z veliki obzornostjo sam notranji minister Keresztes-Fischer.

Čim se Kanye vrne iz Zenevo, bo vlada skušala zunanje-politična odbora poslanske in zgorne zbornice ter ju informirala o poslednjih političnih dogodkih in slovesnem političnem položaju. Poučeni krogi zatrjujejo, da bo zasedanje obeh odborov tudi v zvezi z morebitno ženevsko razpravo o poročilu madžarske vlade glede preiskave proti teroristom.

Berlin, 10. januarja 6. Razpravljajoč o preobrtu v madžarski politiki berlinski listi splošno sodijo, da bo Gömbösova vlada sedaj obrabučala s teroristi in emigranti in za nekaj časa resnično prekinila revizionistično propagando. »Berliner Tageblatt« ugotavlja, da bi bila to vsekakor lojalna kretnja Madžarske, ki bi bila ne dvomno v interesu miru in napredka Podunavja. Madžarska bi si tako bržkone znova pridobila zaupanje in celo prijateljstvo Male antante. Vsekakor pa bi se politične razmere v srednji Evropi spričo take izpremembe znatno zboljšale.

Francoska vlada odobrila rimski sporazum

Odhod Laval v Zenevo - Pogajanja o izvedbi rimskega sporazuma se bodo nadaljevala bržkone že prihodnji mesec v Rimu

Pariz, 10. januarja, g. Dopoldne je bila pod predsedstvom predsednika republike Lebruna seja ministrskega sveta, ki je bila posvečena skoraj izključno izbrpnemu ekspozeju zunanjega ministra Laval o izidu rimskih pogajanj. Laval odpoluje jutri zvečer v Zenevo, kjer se bo udeležil izrednega zasedanja Društva narodov.

Po seji ministrskega sveta je bil izdan komunik, ki ugotavlja kratko, da je zunanji minister Laval predložil ministrskemu svetu popolno poročilo o rimskih pogajanjih in pogodbah. Ministrski svet je obnovil čestitke Lavalu in odobril pogodbe. Razen tega je pooblastil zunanjega ministra, naj pogodbe predloži parlamentu v ratifikacijo. Zunanje-politična d-bata o rimskih dogovorih, ki se bo vršila v zbornici in senatu pred ratifikacijo, se bo začela najbrže po povratku Laval v Zenevo.

Laval je po današnji seji ministrskega sveta sprejel turškega poslanika, s katerim je razpravljal o rimskih pogodbah in o posledicah teh pogodb za jugovzhodna evropska vprašanja.

Srednjeevropska konferenca

Pariz, 10. januarja, p. »Matin« poroča, da se bodo meseca februarja vršila v Rimu nova diplomatska pogajanja med Francijo in Italijo o praktični izvedbi sporazumov, ki so bili sklenjeni med Mussolinijem in Lavalom. V diplomatskih krogih pripisujejo tem pogajanjem izredno važnost. Kakor zatrjujejo v poučenih diplomatskih krogih, bo k poročanju pritenjena tudi Mala antanta kot najvažnejši faktor v Srednji Evropi.

Dunaj, 10. januarja, d. »Neueickets-Weltblatt«, ki se bavi z vprašanjem ureditvenja pogodbe o nevmeščvanju, pravi, da bo Avstrija storila vse za zaključitev te konven-

Konferenca Male antante v Ljubljani

Beograd, 10. januarja M. V petek se sestanejo v Ljubljani h konferenci staneva sveta Male antante jugoslovanski ministrski predsednik in zunanji minister g. Bogoljub Jevtič, čekoslovaški zunanji minister dr. Edvard Beneš in rumunski zunanji minister Nikola Titulescu.

Zunanji ministri Male antante bodo razpravljali o vseh aktualnih vprašanjih mednarodne politike, kolikor se tičejo držav Male antante.

Sestanek sveta DN

Zeneva, 10. januarja, p. Jutri ob 10.30 dopoldne se prične 48. zasedanje sveta Društva narodov. Posvečeno bo v glavnem posaarskemu problemu v zvezi s posaarskim plebiscitom, poleg tega pa je na dnevnem redu še 27 drugih točk, ki se nanašajo na nekatere tekoče zadeve. Ena izmed najvažnejših bo tudi poročilo madžarske vlade o ukrepih, ki jih je izdala v zvezi s sklepom zadnjega izrednega zasedanja sveta Društva narodov glede na jugoslovensko pritožbo. V ženevskih krogih računajo tudi s tem, da bo pri tej priliki svet Društva narodov s strani Francije in Italije oficijelno obveščen o sklenitvi rimskih dogovorov, ki bodo nato registrirani pri Društvu narodov. Med drugimi točkami dnevnega reda je tudi predlog Litvinova in Ruždi Arada za izpremembo poslovnika sveta Društva narodov v pogledu načina sklicevanja sej sveta DN. Končno je na dnevnem redu tudi predlog generalnega tajništva Društva narodov glede sistemiziranja novih mest pri tajništvu, da bi mogla tudi Rusija dobiti v tajništvu primerno zastopstvo. Gre zlasti za sistemiziranje položaja pomočnika generalnega tajnika. To mesto je namenjeno Rusiji in je kot kandidat že določen ruski odpravnik poslov v Parizu Rosenberg.

Dr. Beneš o pacifikaciji Evrope

Pariz, 10. januarja, 6. V velikem švicarskem listu »Tribune des Nations« je čekoslovaški zunanji minister dr. Edvard Beneš objavil svoje misli o nadaljnjem razvoju evropskega mednarodnega političnega položaja. Med drugim pravi:

Ojačenje evropske pacifistične fronte je v času poslednjih zasedanj sveta Društva narodov meseca septembra in še bolj decembra prišlo do vidnega izraza. Rezultati diskusije o posaarskem vprašanju in o jugoslovanski spomenici so bili po mojem mnenju učinkovite nove orientacije v evropski politiki, ki se je najprej pokazala v enotni fronti onih držav, ki si najbolj žele miru. Prepričan sem, da bo nova orientacija, ko se bodo reševali drugi važni problemi, postala še bolj močna. Organizacije pacifizma in njegovega napredovanja ni mogoče zadržati in to mi daje povod misli o novi evoluciji v Evropi. Če hočemo vztrajati na potu, po katerem smo krenili, bi to pomenilo vsekakor zmanjšanje vojne nevarnosti in prepičan sem, da bodo pacifistične sile zmagale in da bo mir zavaran za daljšo dobo.

Optimizem avstrijskega zunanjega ministra

Dunaj, 10. januarja, AA. Minister Berger-Waldenegg je izjavil poročevalcu agencije Havas: Rimski sporazumi pomenijo resen poizkus za splošno zbliznanje med evropskimi državami. Mislimo, da bosta Francija in Italija brez odloga povabili druge države, naj pristopijo k njim in aktivno podpro prizadevanja za ureditev prijateljstev, ki ga imajo pred očmi.

Avstrijski zunanji minister je nadalje izrazil mnenje, da se bodo po teh povabilih razvile dvostranske akcije, nato bo pa nemara nastopila »konzultativna faza«, kjer naj bi se poiskal skupen sporazum za ureditev vseh problemov. Pri razgovorih v Rimu sta gg. Laval in Mussolini videla najnost, da je treba v Avstriji videti samostojno državo.

Berger-Waldenegg upa, da bo mogel povotati v Pariz in London sredi februarja.

Leningrad, 10. januarja AA. Led je zapri vse leningrsko pristanišče in onemogočil sleherno plostvo.

Velika diplomatska akcija

Vsa prizadevanja velesil streme sedaj po sporazumu z Nemčijo o oboroževanju in njenem povratku v Ženevo

Pariz, 10. januarja, d. Po povratku Lavalja iz Kijua so se večerj vršili važni diplomatski razgovori. Predvsem je zbudil pozornost obisk angleškega poslanika Campbellja, ki je Lavalu sporočil skipe zaunje seje londonske vlade. Kakor se doznavna iz zanesljivega vira, soglašala angleška vlada brez pridržka s francosko-italijanskimi dogovori, sklenjenimi v Rimu, kakor tudi z nameravanimi ukrepi, določenimi v rimskem paktu za realizacijo pogodbe o nevmesvanju in pogodbe o medsebojnem konzultiranju. Angleški diplomatski zastopniki v glavnih mestih zainteresiranih držav bodo v danem času dobili nalogo, naj podpirajo francosko-italijansko akcijo ter pripravijo pristop k rimskemu paktu.

Zunanji minister Laval bo imel v Ženevi priložnost konferirati s Simonom in Edenom o izvedbi diplomatskih pogajanj zlasti z Nemčijo. Sklenjeno je tudi, da bodo v Ženevi podrobno obravnavali vprašanje vzhodno-evropskega pakta o varnosti in medsebojni pomoči. Simon bo o tem razpravljal z Lavalom in Litvinovom. Angleška diplomacija je objubilala, da bo podpirala zaključitev vzhodnega pakta, za katerega stala dala pobudo Francija in Rusija.

Nasprotno bo stališče Rusije napram paktu štirih predmet angleško-francoskih razgovorov, ki je že zaradi tega kočljivega značaja, ker vidi angleška vlada v budoci njegovi uporabi primerno podlago za rešitev varnostnih in razorožitvenih vprašanj. Ruska vlada je zavzela stališče proti paktu štirih in svojega odpora tudi ne prikriva, kakor je razvidno iz kritik moskovskih listov. Kakor znano, je Francija dolžna na podlagi protokola, sklenjenega z Rusijo, da obneha njeno vlado o vseh odločitvah na zavezanem političnem področju. Zato bodo skušali pridobiti v Ženevi Litvinova za načrt pakta petih, pri čemer bi tudi poudarili, da je Francija v svoji noti, poslani državam Maie antante, izrecno izjavila, da bodo njihovi interesi vedno zaščiteni. Tudi s poljskim zunanjim ministrom Beckom bo razpravljali o tej kočljivi zadevi.

Francoski zunanji minister je imel pred svojim odhodom v Ženevo posvetovanja tudi z diplomatskimi zastopniki Maie antante, ki so ga informirali o madžarsko-jugoslovenskih odnosih.

V francoskem zunanjem ministrstvu že proučujejo kazenske ukrepe, ki jih je odredila madžarska vlada v zvezi z marsejskim atentatom. Pričakujejo, da bo do ureditve te zadeve prišlo brez večjih težkoč.

Laval je imel kontoretce z merodajnimi osebami tudi o posarskem vprašanju, ki se ima v Ženevi po plebiscitu končno javno razčistiti. Doslej se niso bile demantirane vesti, po katerih bi francoski zastopnik v svetu Društva narodov predlagal v primeru, če bi se izrekla močna manjšina za status quo, da naj se posarsko ozemlje razdeli. Če se bo pretežna večina prebivalstva izrekla za povratek Posarsja k Nemčiji, se bo svet Društva narodov vsekar od izjavil za njegovo pospeševanje. V tem primeru računajo, da bo Posarsje pridružno Nemčiji že ob koncu meseca marca. Zaradi tega bodo morali zelo naglo izvesti ukrepe za zaščito protihitlerjevskih elementov in bosta Francija ter Anglija predlagali ukrepe ki bodo jamčili na podlagi prava o samoodločbi varstvo protihitlerjevskim skupinam.

Šestanec sveta Društva narodov bo dal tudi priložnost za razpravo o razorožitvenem vprašanju in bo v tem pogledu pripravil angleško-francosko konferenco. »Temps« zavzema glede na to vprašanje, ki močno za namina francosko javnost, naslednje stališče: »Nemčija nima glede na poavno oborožitev nobene pravice za postavljanje pogojev. Ta pravica pripada samo zavezanikim državam, ki so podpisale versajski pogodbo. Priznanje enakopravnosti je odvisno od varnosti, organizirane za vse države. Nobena država nima pravice enostranskega razveljavljenja razorožitvenih obveznosti. Francosko-angleški sklepi, ki se pričakujejo po zaključitvi zasedanja sveta Društva narodov, bodo predložili Nemčiji pravo stanje stvari. Francija, Anglija in Italija bodo v razorožitveni zadevi postopale solidarno.«

Glavna točka rimskega sporazuma

Pariz, 10. januarja, d. Danasnji zvečer de Paris« prinaša izpod peresa svojega diplomatskega urednika Pertinaxa članek o rimskih sporazumih med Lavalom in Mussolinijem in pravi med drugim:

Glavno točko francosko-italijanskega sporazuma javnosti prikrivajo. Ta točka je namreč da so Flandin, Laval in Simon na svojem sestanku 22. decembra sklenili, da bo francoska vlada umaknila svojo noto, ki sta jo 17. aprila lanskega leta podpisala Doumergue in Barthou o nemški razorožitvi. Tako so francoski ministri pristali na to, da pod določenimi pogoji legalizirajo nemško oboroževanje. Že samo zaradi tega je na novo oživela nemška teza o razorožitvi, ki jo je obrazložila britanska spomenica o tem vprašanju 19. januarja 1934. Ta teza obojeji, kakor znano, v tem, da je bolje dovoliti, da se Nemčija pod določenimi pogoji zakonito oboroži, kakor pa da bi se skrivaj oboroževala.

Nadalje pravi Pertinax, da posebni odbor za narodno obrambo, ki je pod predstvom Herriota in Tardieua svoječasnno redigiral načrt Doumergueja in noto Barthouje od 17. aprila ni vedel, da se 22. decembra Francija pod pritiskom Simona odpevala zahtevam te note

Grožnja z blokado Nemčije

Londou, 10. januarja, d. Na svoji večerjnjši seji je angleška vlada razpravljala predvsem o zunanje-političnih zadevah: vse kaže, da so razpravljali o možnosti, v katerih bi uspeh razgovorov Mussolinija in Lavalja dal povod angleški vladi, da bi se obojica za novo umesno zaradi razorožitvenega pakta, ki je nastal z nemskim oboroževanjem N. izjavile, da bo to novo stremenje po zaključitvi razorožitvene konvencije imelo v novi zboljan atmosferi upanje v uspeh.

Po poročilu agencije »United Press« iz Berlina je položaj mnogo resnejši in se bo v angleški vlada celo z načrti blokade Nemčije, če bi se preveč upirala. Po poročilu te agencije bo ob priliki obiska Lavalja in Flandina v Londonu važen predmet razgovorov tudi primernost demarše v vprašanju nemškega oboroževanja. Nemčiji bi bilo priznana trenutno oborožitveno stanje pod pogojem, če se vrne v Ženevo. V Angliji zbuja posebno skrb naglica oboroževa-

nja in zato vpitvajo iz Londona na italsko-ako ter italijansko vlado, naj bi to vprašanje nredili takoj po posarskem plebiscitu. Simon je baje že pred božičnimi prazniki predložil Lavalu angleški načrt za blokado vojno proti Nemčiji, s katero naj bi se onemogočil vvoz blaga, ki za uporabljajo v oborožitveni industriji. Laval pa je hotel opraviti prej svoje potovanje v Rim, da bi tamkaj sondiral teres v tej zadevi.

Angleška vlada bi sedaj rada razpravljala v Londonu z Lavalom in Flandinom o skupnem koraku v Berlinu, pri katerem bi zagrozili s tako blokado v primeru nepoučljivosti Nemčije. V Londonu so na inem. da se more blokada izvesti samo s pristankom in sodelovanjem Amerike in tudi drugih držav. Vnaprej naj bi italijanska vlada izročila v Berlinu noto, ki bi zahtevala ponovno na podlagi dogovorov Mussolinija in Lavalja od Nemčije določitev stališča glede na avstrijsko vprašanje. Nato bi Anollia in Francija bodisi skupno ali na vsaka posebej sprožili vprašanje oboroževanja. Francija povzroča v tem pogledu še gotovo težkoče, ker bi udeležba pri tem angleškem načrtu, od katerega si obeta zaradi težkoč učinkovite blokade malo uspeha, nanesla s seboj tudi priatek na status quo.

Tudi »Daily Telegraph« piše, da želja po ponovnih razpravah o razorožitvenem vprašanju ni samo želja Anglije, temveč sta se sir John Simon in Laval že o priliki svojega odhoda 22. decembra v Parizu sporazumela da je treba napraviti nekeve in vel smeri. Razgovori o teh stvarih bi se morali vseliti na podlagi načela, da nemškega oboroževanja ni mogoče za nerokotnega Lavalja in priatek na angleško stališče in si je v Rimu pripravil da si zagotovi podporo Italije pri bodočih pogajanjih o razorožitvi. Mussolinijevi pravi denariki »Daily Telegraph« je priatek v načelu da ima francosko stališče v tej stvari prednost.

Nemško mnenje

Berlin, 10. januarja, v. Pod naslovom »Rim in razorožitveno vprašanje« objavlja berlinska »Börsenzitung« uvodnik, v katerem pravi med drugim:

Razni inozemski časopisni glasovi kaže-

Akcija za zblížanje med Poljsko in Francijo

Poljski zunanji minister bo potoval v Pariz, da razčisti odnose — Poljska povabljena k podpisu pakta o avstrijski neodvisnosti

Pariz, 10. jan. g. »L'Ouvre« poroča, da je zveza francoskih bojevnikov odgovorila na pismo generala Boreckega, predsednika poljske bojevniške zveze, v katerem je sporazumno s poljsko vlado pripisovala odgovornost za francosko politično odtulitev pomanjkanju razumevanja in ravnodušnosti francoskih odločitelnih krogov. Francoski odgovor pravi med drugim: »Francija n' nikdar imela v vidu kakršnekoli hegemonije. Francoski se niso nikdar bahali kot varuhi in Francija tudi nikdar ni pričela ali vodila pogajanj s kakšno državo, ki bi Poljsko zanimala, ne da bi o tekočnem obveščala Poljske o svojih namerah in demarših. Zato Poljska ni ravnala vedno tako. List pristavlja: Poljski zunanji minister Beck se je obidvno začel zavedati nevarnosti in posledice svoje politike, zaradi česar se bo iz Ženeve vrnil v Varšavo preko Pariza, da bi kakorkoli poizkusil razčistiti nesporazum v Franciji bo gotovo deležen vslednjega sprejema, toda, da bi se nesporazum razčistil, potrebujejo Francoski dru-

se stvari in ne le nekaj uetnih koncezij in formalnih pristankov pri reviziji vzhodne pogodbe. Le popoln prevrat v vsakem pogledu bi lahko vrnil Francoskom vero v vrednost poljskega prijateljstva.

Posebni dopisnik lista »Petit Parisien« poroča iz Varšave, da sta poljsko vlado obvestila o sporazumu med Lavalom in Mussolinijem italijanski in francoski poslanik. Razen tega sta sporočila poljski vladi, da pride Poljska v kombinacijo kot bodoča podpisnica kolektivnega pakta, ki naj jamči neodvisnost Avstrije.

Komentarji poljskih listov, pravi dalje »Petit Parisien«, ne prinašajo nikakih preciznosti glede sprejema, ki bi ga doživel morebitni pristop Poljske k temu kolektivnemu paktu, toda v dobro poučenih poljskih krogih zagotavljajo, da je Poljska že v načelu izrazila voljo za pristop k paktu, ki bi zajamčil neodvisnost Avstrije, samo da poljska vlada želi prej proučiti načrt sporazuma.

Banovinske konference JNS za senatorske volitve

Beograd, 10. januarja, p. Danes je imelo predsedstvo jugoslovenske nacionalne stranke selo pod vodstvom strankinega predsednika g. Nikole Uzunovića in v navzočnosti članov kraljevske vlade gg. Dragutina Kojića, dr. Svetislava Ponočevića in dr. Luđevita Auerja. Na seji so razpravljali o banovinskih konferencah JNS za postavitev kandidatur za donolilne senatorske volitve. Konferenca so se takole dočločile: Nis v nedeljo, dne 13. januarja; Skopje, Banja Luka in Lublana v ponedeljek, dne 14. januarja; Novi Sad, Split, Sarajevo in Zagreb v torek dne 15. januarja.

Konferenca se bodo udeležili člani vzhovnega vodstva stranke. Banovinski konferenci v Ljubljani bodo prisostvovali gg. dr. Kramer, Ivan Pucelj in Ilija Mihačević.

Nastopna avdiencia bolgarskega poslanika

Beograd, 10. januarja, p. V svečani nastopni avdienci je danes novo imenovani bolgarski poslanik na našem dvoru, bivši bolgarski minister g. Dimitar Kazasov izročil svoja poverljiva pisma. Ni. Vis. knez namestnik Pavle je poslanika sprejel v starem dvoru. Bolgarski poslanik je prišel v spremstvu šefa protokola zunanjega ministva dr. Ilije Novakovića in tajnika bolgarskega poslanstva Nikole Pečeva. Ko se je njegov avtomobil pojavil na vhodu v dvor, mu je častna četa kraljeve garde izkazala vojaško čast. Godba pa je intonirala bolgarsko državno himno.

Na vhodu v dvor je poslanika pričakoval maršal dvora dr. Gručić in ga spremljal v salon, kjer sta bila Ni. Vis. knez namestnik Pavle in ministrski predsednik g. Jevtić, ki je predstavil novega poslanika knezu namestniku. Nato so se vsi trije umaknili v sosedni kabinet in ostali nad 20 minut v pri-

jo, da se je francoska politika pod vlado Flandina in Lavalja izpremenila tudi v razorožitvenem vprašanju. Ta pojav bi si na razvalinah, ki jih je zapustil Barthou na polju pogodbene ureditve tega važnega gradiva in spričlo katastrofalnih posledic, ki bi lahko nastale zaradi neomejenega tekmovanja v oboroževanju, želeli odkritorsčno in od srca. Ne moremo domnevati, da bi bile v Rimu Laval in Mussolini že postavila okvir za novo pogodbo, toda prav v Nemčiji bi bili hvaležni za vsak znak, ki bi dal razumeti, da enostranstvo in zahrbtne misli ob katerih so se doslej razbila prizadevanja za pogodbeno ureditev tega vprašanja, v bodoče ne bi več igrale nobene vloge.

Odhod Simona in Edena v Rim

London, 10. jan. g. Dejstvo, da sta odpovala danes v Ženevo zunanji minister sir John Simon in pravosodni minister ter stalni delegat Anglije pri Društvu narodov Anthony Eden, preočajo tukajšnji politični krogi kot zelo važno okoliščino. Pr tem naglašajo, da namerava angleška delegacija s svojim polnim štabom prisostvovati ženevskim razpravam, na katerih se bo obravnavala splošna evropska politika na situacija v ostalem Simon ne namera v ostati v Ženevi do konca zasedanja sveta Društva narodov. Sestal se bo v Ženevi le z Lavalom in čim bo obhvaljen rezultat posarskega plebiscita, se bo vrnil v London, da pripravi teren za svoje in Macdonalduve razgovore s Flandinom in Lavalom.

Pariz, 10. januarja, AA. Popoldne ob 17.45 sta se pripeljala v Pariz Simon in Eden. Večeriata sta na angleškem poslanstvu ob 22.00 se pa odpeljeta dalje v Ženevo.

Nemčija pozvana v Ženevo

London, 10. januarja, AA. Kakor Reuter doznava, je britanska vlada poslala nemški vladi neurađen predlog, naj pošlje Nemčija svoje zastopstvo v svet DN, ko bo razpravljalo o Posarsju. Predlog je britanska vlada poslala v Berlin preko svojega britanskega poslanika. Odgovora še ni dobila.

Berlin, 10. januarja, AA. Britanski poslanik Phipps je obiskal v Neuratha. Opozoril je pri tej priliki nemško vlado na nevarnosti, ki bi si jih utegnla nakopiti, če se ne udeležijo prihodnje seje sveta DN.

Mrzli val je zajel tudi že Dalmacijo

Snežni viharji in zameti v severnih in srednjih predelih Dalmacije — Velike prometne težkoče

Beograd, 10. jan. p. Dočim je mraz v Beogradu in južnovzhodnih delih države danes nekoliko popustil, prihajajo poročila iz vrbaske in dravske banovine, da se je tam pojavil mrzel val, ki ga spremlja mestoma dokaj močna burja.

Celo Split v snegu

Po dolgih letih je bil tudi Split v sredo jutraj spet pokrit s snegom. Pod snegom je bila tudi okolica. Zadnja snežna odeja je bila leta 1931, ki pa je naglo spet izginila. Močnejši sneg pa je pokril Split zadnje leta 1923. Vsa srednja in severna Dalmacija je pod snegom. Na jugu je v tok rek ponovi padala med deževjem tudi toča, ki pa ni povzročila nobene škode. Ponekod je v sredo jutraj snežilo tudi med dežjem. Največja skrb Splitčanov — liška železnica je sicer še v redu. Na zloglasen žrmanji pa divjajo nekaj dni srednje močne burje in pojavljajo se tudi precej močni snežni zameti. Na progi je do 60 cm snega, ki pa ga lahko snežni plugi še sprotodstranjujejo. Vlaki imajo seveda precej zamude, prave nevarnosti zatiranja proge pa doslej še ni bilo. Hujše nepravilke pa ima avtobusni promet, ki je že ustavljen na progah Split-Imotsko, Livno-Metković, Metković-Sinj in Sinju je snega že preko pol metra, zgoraj na hribeh pa tudi od enega do dveh metrov. Zaradi hude zime, ki je zavladala po vsej severni Dalmaciji, se je ob obali zlečeno morje. To se pojavlja na raznih krajih severne Dalmacije samo v dobi najostreje zime. V Šibeniku so v sredo jutraj zamrzle vse vodovodne cevi, da v mestu ni bilo vode. Temperatura je znašala —4. Tudi mesto je trpeelo pod močno burjo.

Preustroj mariborskih mestnih podjetij

Centralne mestne delavnice — Strojna in elektriška uprava

Maribor, 10. januarja. Pisali smo že nekajkrat o pomenu in razvoju mariborskih mestnih podjetij kot otono vodena podjetja, ki se je razvilo iz preje avtonomnih posameznih podjetij, mariborske mestne občine. Sem spadajo mestna plinarja, elektriško podjetje, mestna klavnica, prodajalna MP, mestni vodovod, gradbona uprava, premoženjska uprava, mestni avtobusni promet, mestno kopalnico, Mariborski otok in mestni pogrebni zavod. MP imajo poleg svojega vodstva tudi svoje uradništvo, svoj proračun, svoje prostore v poslopu Mestne hranilnice. Po izvršenem administrativnem zlizu in prilagoditvi vsega aparata namenu in smislu preustroja doslej avtonomnih podjetij v enotem organizem, se porajajo v nadalji in izgradnji nove naloge. Ta izgradnja ima služiti predvsem načelu poenostavljenosti in racionalizacije, ki naj prinaša varčevanje in štedljivo gospodarstvo.

V teku januarja se bo izvršila najprej ločitev obrata pri avtobusnem podjetju, in sicer v tehnično in prometno področje. Do činu se bo vodstvo tehničnega obrata avtobusnega podjetja imelo pečati z vprašanj, ki se tičejo tehnične izpolnitve in poenostavljenosti obrata, bo prometno vodstvo, ki bo imelo svoj sedež na Glavnem trgu, urejevalo zadeve izključno prometnega značaja (nove proge, stik z občinstvom, organizacija izletnih voženj itd.) Roko v roki s to preureditvijo gre druga etapa v izgradnji MP. Je to ustvaritev centralnih mestnih delavnic, ki naj otonno usmerjene uveljavljajo načelo poenostavljenosti. Stavbeno in tehnično se ta združitev vseh mestnih delavnic in strojnih obratov v neko centralno delavsko središče ne

Zahvala Nj. Vel. kraljice

Beograd, 10. januarja, AA. Nj. Vel. kraljica-mati je dobila za svoj rojstni dan dne 9. t. m. pozdrave iz vse države s toplimi željami za dolgo in srečno življenje in za srečo Nj. Vel. kralja in kraljevskega doma. Po najvišjem nalogu izreka pisarna Nj. Vel. kralja zahvalo vsem ustanovam in osebam, ki so pri tej priliki s pismi ali brzojavkami ali vpisi v dverne knjige izrazili svoja rodoljubna čuvstva.

Za nedeljen pouk na srednjih šolah

Beograd, 10. januarja, p. Danes sta narodna poslanca Ivan Prekoršek in Lovro Pelovar intervenirala pri prosvetnem ministru g. Stevanu Ciriću in ga prosila, naj izpremeni pravilnik o pouku na srednjih šolah tako, da ostane na srednjih šolah v veljavi tudi v bodoče nedeljen pouk. To je zlasti važno za ogromno število dijakov v oddaljenih krajih, ki se vozijo v šolo v železnico in nimajo stanovanja v kraju ob šoli. Gosp. prosvetni minister je pokazal veliko razumevanje za socialno stran tega vprašanja in je dal obema gg. poslanecema zagotovilo, da bo to vprašanje dobrohotno proučil in storil vse, kar dovoljujejo interesi pouka.

Oster konflikt med rudarji in rudnikom Trepčo

Beograd, 10. januarja, p. Velika nesreča v rudniku Trepčo pri Kosovski Mitrovići, ki je zahtevala več človeških žrtve, je izzvala med rudarji veliko ogorčenje. Slišni nesreč je bilo v tem rudniku že več, kakor skoro vselej dostoj, je tudi tokrat prišlovalna komisija ugotovila, da je vzrok nesreče v pomanjkljivih varnostnih napravah. Za ugotovitev je dovedla do protestne parne stanke rudarjev. Po poročilu direkci je glavno vodstvo podjetja, ki je v rokah angleškega kapitala, iz Londona brzojavno odredilo, naj se vseh 300 rudarjev odpusti iz službe. Med rudarji je ta ukrep izzval razumljivo razburjenje. Sklenili so pošlati v Beograd posebno deputacijo, ki naj izdejavstje zaščito na merodajnih mestih.

Mrzli val je zajel tudi že Dalmacijo

Snežni viharji in zameti v severnih in srednjih predelih Dalmacije — Velike prometne težkoče

Beograd, 10. jan. p. Dočim je mraz v Beogradu in južnovzhodnih delih države danes nekoliko popustil, prihajajo poročila iz vrbaske in dravske banovine, da se je tam pojavil mrzel val, ki ga spremlja mestoma dokaj močna burja.

Celo Split v snegu

Po dolgih letih je bil tudi Split v sredo jutraj spet pokrit s snegom. Pod snegom je bila tudi okolica. Zadnja snežna odeja je bila leta 1931, ki pa je naglo spet izginila. Močnejši sneg pa je pokril Split zadnje leta 1923. Vsa srednja in severna Dalmacija je pod snegom. Na jugu je v tok rek ponovi padala med deževjem tudi toča, ki pa ni povzročila nobene škode. Ponekod je v sredo jutraj snežilo tudi med dežjem. Največja skrb Splitčanov — liška železnica je sicer še v redu. Na zloglasen žrmanji pa divjajo nekaj dni srednje močne burje in pojavljajo se tudi precej močni snežni zameti. Na progi je do 60 cm snega, ki pa ga lahko snežni plugi še sprotodstranjujejo. Vlaki imajo seveda precej zamude, prave nevarnosti zatiranja proge pa doslej še ni bilo. Hujše nepravilke pa ima avtobusni promet, ki je že ustavljen na progah Split-Imotsko, Livno-Metković, Metković-Sinj in Sinju je snega že preko pol metra, zgoraj na hribeh pa tudi od enega do dveh metrov. Zaradi hude zime, ki je zavladala po vsej severni Dalmaciji, se je ob obali zlečeno morje. To se pojavlja na raznih krajih severne Dalmacije samo v dobi najostreje zime. V Šibeniku so v sredo jutraj zamrzle vse vodovodne cevi, da v mestu ni bilo vode. Temperatura je znašala —4. Tudi mesto je trpeelo pod močno burjo.

Hude burje so bile tudi v zemunski okolici. Po ugotovitvah meteorološkega observatorija je znašala hitrost burje 70 km na

Preustroj mariborskih mestnih podjetij

Centralne mestne delavnice — Strojna in elektriška uprava

Maribor, 10. januarja. Pisali smo že nekajkrat o pomenu in razvoju mariborskih mestnih podjetij kot otono vodena podjetja, ki se je razvilo iz preje avtonomnih posameznih podjetij, mariborske mestne občine. Sem spadajo mestna plinarja, elektriško podjetje, mestna klavnica, prodajalna MP, mestni vodovod, gradbona uprava, premoženjska uprava, mestni avtobusni promet, mestno kopalnico, Mariborski otok in mestni pogrebni zavod. MP imajo poleg svojega vodstva tudi svoje uradništvo, svoj proračun, svoje prostore v poslopu Mestne hranilnice. Po izvršenem administrativnem zlizu in prilagoditvi vsega aparata namenu in smislu preustroja doslej avtonomnih podjetij v enotem organizem, se porajajo v nadalji in izgradnji nove naloge. Ta izgradnja ima služiti predvsem načelu poenostavljenosti in racionalizacije, ki naj prinaša varčevanje in štedljivo gospodarstvo.

V teku januarja se bo izvršila najprej ločitev obrata pri avtobusnem podjetju, in sicer v tehnično in prometno področje. Do činu se bo vodstvo tehničnega obrata avtobusnega podjetja imelo pečati z vprašanj, ki se tičejo tehnične izpolnitve in poenostavljenosti obrata, bo prometno vodstvo, ki bo imelo svoj sedež na Glavnem trgu, urejevalo zadeve izključno prometnega značaja (nove proge, stik z občinstvom, organizacija izletnih voženj itd.) Roko v roki s to preureditvijo gre druga etapa v izgradnji MP. Je to ustvaritev centralnih mestnih delavnic, ki naj otonno usmerjene uveljavljajo načelo poenostavljenosti. Stavbeno in tehnično se ta združitev vseh mestnih delavnic in strojnih obratov v neko centralno delavsko središče ne

bo dala menda izvesti. Tega mnenja so tudi vodilni krogi pri MP. V bližnjem načrtu pa je izredna centralizacija upravnega aparata, v kolikor je v zvezi s posameznimi strojnimi obrati in delavnicami. Kakor imamo v okviru MP gradbono upravo, tako naj bi v vzporedno organizacijo strojne uprave Ravno, ker to vprašanje še ni urejeno, se je odločilo svojčas razpisano mesto strojne inženjerstva, ki bo prišel v poštev pri vodstvu strojne uprave. V njen delokrog prihajajo zadeve in vprašanja glede racionalne uporabe materiala, spojitve delovnih metod, skupnih nabav in naročil, dajanja enotnih tehniških smernic ter iniciativ Aktualno je na primer vprašanje enotno izpeljanega toplotnega gospodarstva, ki ga je doslej vodilo vsako podjetje za sebe in ki bi prišlo zlasti v poštev pri kurjavi številnih šolskih poslopij. Lep prihranek je dala že nabava premoga za vsa podjetja skupaj, ki so doslej avtonomno vsila ta, pa tudi druga naročila. Sprejeto s strojno upravo gre organizatorični načrt elektriške uprave, ki naj uravnava vse poslovanje v svojem področju po označenih načelih racionalizacije, organizatorične jasnosti in doslednosti ter potrebne varčevanja.

Važno so naloge, pred katerimi stojijo vodilni krogi pri MP. Prav gotovo je, da nam bo leto 1935 prineslo v nadaljnji izgradnji MP nove pobude in koristi. Šaj je globoko utemeljen in pretehtan tisti člen novega zakona o mestnih občinah, ki predvideva združevanje občinskih podjetij po vidikih, po katerih so se pričela organizirati ter izpopolnjevati mariborska MP. Zleteti je, da bi se ta razvoj nadaljeval v prosep samih podjetij in blaginjo mariborskega meščanstva.

Sklepi Narodne Odbrane

Zagreb, 10. januarja, p. Plenarna seja vodstva Narodne Odbrane iz vse države. Na seji so bili sprejeti naslednji sklepi: 1. Plenum Narodne Odbrane, prežet z naglojbilo pieteto do svetlega spomina nesmrtnega kralja Aleksandra I. Ureditelja, ponavlja zaklete vsega članstva Narodne Odbrane, da bo pod vodstvom njegovega zviščenega sina Nj. Vel. kralja Petra II., čuvalj Jugoslavije, skrajno partovalno izpopinjal njegovo poslednjo željo.

2. Plenum vzame na znanje, soglasno odobravajoč, poročilo Srednjnjega odpora in ugotavlja, da je delo vodstva Narodne Odbrane bilo v skladu z našimi nacionalnimi interesi in v duhu osnovnih ideoloških principov Narodne Odbrane. Izjavi, ki jo je Srednjnji odbor izdal pred Vidovim dnem 1934, je pravičen izraz resničnega razpoloženja celokupnega članstva Narodne Odbrane.

3. Plenum pozdravlja osnovanje Saveza nacionalnih organizacij v prepričanju, da umi bo ta močna obrambna fronta zagotovila boljše bodočnost. Plenum je, zahvaljujoč se ustanoviteljem Saveza, predsednikom saveznih organizacij, trdno prepričan, da bo iniciator in predsednik Saveza, brat Ilija Z. Trifunović tudi v teh novih naporih pooprst z enodusnim sodelovanjem tovarti sev, kakor je bil tudi doslej, in spremljanje s iskreno ljubeznijo in zaupanjem celokupnega članstva Narodne Odbrane.

4. Plenum se strinja z izjavo splitskih društev, ki so jo na čelu z Oblastinom odborom Narodne Odbrane dala 3. decembra 1934.

5. Plenum pozdravlja delo omladine Narodne Odbrane in jo poziva, da vztraja v službi zvišenih idealov, katerim je prisegla kot omladina Narodne Odbrane.

6. Zaščito našega delavstva, zatiranje vsake nemoralne, posebno korupcije, odstranjevanje tujih elementov iz našega življenja, posebno tistih, ki ogražajo gospodarsko neodvisnost našega naroda in zavarovanje našega vsestranskega nacionalnega napredka — vse to smatra Narodna Odbrana kot zelo važne naloge; zato nalaga plenumu odborom in članom Narodne Odbrane te naloge v izvršitev.

7. Narodna Odbrana ugotavlja, da vojnim

uro, najnižja temperatura pa —14. V burji je blizu dunavske obale zašel pod vođe velik šlep, na katerem je bilo 11 vagonov cimenta. Kinar se je še o pravem času rešil s skokom v vođe. Pod vođe je zašlo v erefo dopoldne pri Zemunu vraga skupaj 10 čolnarj, med njimi tudi eden od večjih motoristov, ki je opravljal promet med Zemunom in Borčo. Potopili sta se tudi dve večji ladji, polni ribčega tovara. Led se pojavlja na Dunavu v vedno večjih količinah in bo zljaj že 75 odstotkov rečne površine pokrite z ledom. Zaradi tega je bil potniški promet že pred dnevi prekinjen. Največji led je na področju od Ternezina polja do Oslička. Tudi na Tisi so se pojavile velike ledene plošče, ki so zapreje promet. Šava pa zaenkrat nima ledu, ker se zlivajo v njo toplejši pritoki.

Prometne ovire v Bosni

V Bosanski krajini je položaj neizpromenjen in ima to področje doslej v vsej državi največje količine snega. Največ snega je na železniški progi Sarajevo-Mostar, zlasti pa od Konjica do Mostarja, kjer je bil železniški promet že dvakrat prekinjen. V sredo je bilo tudi na mostarskih ulicah že preko 25 cm snega. In tudi v mestu so se občutile neprijetnosti snežnih metežev, ki so zavzeli aversni razmah vse do Nevesinja.

V Skoplju pa je padel prvi sneg te zime ponedel 5. t. u. Snežilo je potem neprestano med pravoslavnimi božičnimi prazniki in temperatura je znatno padla. V okolici Skopija ni nobenih zaprek pri prometu, pač pa so take zapreke že v okolici Niša od prvega pravoslavnega božičnega praznika nap. ej. Vsi vlaki prihajajo v Niš z velikimi zamudami, avtobusni promet na nekaterih progah pa je bil ustavljen.

Preustroj mariborskih mestnih podjetij

Centralne mestne delavnice — Strojna in elektriška uprava

Naši kraji in ljudje

Spomenik kralju Ujedinitelju v Mariboru

Maribor, 10. januarja

V sredo zvečer je imel seboj spomeniški odbor, ki ima nalogo zbrati potrebna sredstva za postavitev spomenika blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Ujedinitelju v Mariboru. Sejo je zaradi službene odsotnosti mestnega predsednika dr. Lipolda vodil narodni poslanec dr. Pivko Najprej je poročal blagajnik ravnatelj g. Bodgan Pogačnik o sporazumu glede nabiranja za Ljubljano. Nabiranje mora biti zaključeno do 30. junija letos. Prispevke za mariborski spomenik bo pobiral mariborski spomeniški odbor direktno na področju bivše mariborske oblasti, a zbiranje po državnih uradih se bo vršilo centralno v Ljubljani in se zneski potem odstopili Mariboru. Nato je poročal tajnik obrtni referent g. dr. Senekovič o podrobnem delu glede zbiranja prispevkov. Obširna je bila debata glede oblike spomenika in prostora, kje naj se spomenik postavi. Prevladala je miselnost, da je treba najprej potakniti na uspeh akcije in pustiti do vprijetanja dotle odprto. Nato pa bi se razpisal natečaj načrtov.

Po malem sněži dalje

Ljubljana, 10. januarja

Sneži v presledkih. Zjasnuje se, pa se spet zloži in sneži po malem prav na drobno. Snežni nalet je obiel večino evropske celine od severa do Jakina (Ancone).

Snežno senzajico so imeli v sredo tudi v Splitu. Po snežnem meteuju v Bosni in Liku je poglala burja sneg tudi v srednje dalmatinsko primorje. V Splitu samem je sneg prav redka prikazen. Povprečno sedem snežnih dni v letu poseti Split kristalna belina, ki pa vselej sproti zgine. Dočim so bližnji vrhunci Mosora in Biokova prav do konca februaria pobjeljeni, je ob obali k Dubrovniku na jug sneg še redkejša prikazen. Zima in pomlad si tu delita oblast na ozemlju komaj nekaj kilometrov zračne črte, ponekod še manj.

V Trstu je večeraj najprej besnela burja, nato pa se je razvil hud snežni metež, da so se Tržačani kar čudili obilni beli mani. Bilo je v Trstu do -4 stop. C mraz. Na Krasu je burja pometala sneg in ga zanašala v zatišne kote. Vlaki so prihajali v Postojno odnošno na Rakek z zamudami, toda večjih prometnih nezdov (kakor v letu 1929) doslej še ni bilo.

V Ljubljani je bil davč nekoliko milejši mraz, čez dan -4; burja ni zavijala okrog voglov in po barjanski ravnini. Jutranja vremenska poročila iz raznih krajev dravske banovine so navajala, da je največ snega padlo od Maribora proti Brežicam, dočim je manj snežilo v kotu proti Dravogradu in na Gorenjskem. Jutranja temperatura je bila najnižja v Kranjski gori -10 C, snega 5 cm, najvišja v Celju -4 C, snega 30 cm, drugod pa: Maribor -6, 35 cm snega, Ljutomer -5, 20, Brežice -7, 30, St. Janž na Dolenskem -6, 35, Novo mesto -5, 35, Bohinjska Bistrica -7, 5, Bled-jezero -8, 5, Jesenice -8, 5, Dravograd -8, 10 in Rakek -7, 5 cm snega.

V prestolnici ob pravoslavne božiču in košavi

Beograd, 10. januarja

Zdaj je nekoliko popustilo, a je bil res že skrajni čas. Saj je bil v sredo tretji dan, kar se je Beograd zavil v snežne oblake, ki jih silna kosava vije in gonil po ulicah in vse tja gori čez najvišja poslopja. Vse je tožilo, da ne bo pravega božiča, ker ni snega, toda pomalem je že pričelo v nedeljo, na badnji dan. V ponedeljek je pritisnila silno mrzla kosava. V torek pa je bilo, ko da sta kraška burja in sibirski mraz nad Beogradom zaplesala svoj žemtovanski ples. Tramvajski promet se je ustavil na vseh progah, ki ne vozijo čisto po ravnem ker so tiri zaledeneli in vozovi niso mogli navkreber. Le tu pa tam je bilo videti po kak avtomobil na ulici, ki ga je zanašalo na ovinkih. Ljudi pa čisto nič nikjer. Kdo bi si upal na ulico v takem meteuju!

Drugi dan božičnih praznikov je namenjen v glavnem posetom in izletom. Toda kdo bi se bil v torek genil iz svojega doma? Zemunci so prač zaman pričakovali Beograščanov, ki drugiče drugi dan božičnih praznikov naravnost preplavljajo Zemun in Franztal. »Kako mora neki biti danes na novem mostu?« so se povpraševali Beograščani, sedeč doma okoli tople peči, na-

mesto da bi poleteli tja preko njega.

V sredo dopoldne je spet začel voziti tramvaj, toda brez priklopnih voz, ker motorni voz ne more zmagati tolike teže na oledenem tiru. Sneg je ponehal in košava je toliko popustila, da so si ljudje po malem spet upali na ulico. Pa si pripovedujejo samo, kako jih je zametlo v hiši, v stanovanju. Kako je veter trgal streho, kako je sneg prodiral v hiše in stanovanja skozi dvojna okna, skozi še tako zamazana vrata.

»Stedilnik smo morali prenesti iz kuhinje v notranji hodnik, ker je v kuhinji, ki se odpira na vrt, ob vse s krpami založenih vratih kar sipalo sneg nanj in nisem mogla cvreti masti na njem.« je tožila gospodinja z gornjega konca Aleksandrove ceste svoji znanki in tramvaj.

»Nismo se genili iz hiše oba božična dneva. Zda, ko je malo popustilo, moram vendar pogledati k materi in ji čestitati za praznik, ko večeraj nisem mogla, ji odgovorja znanka. »Bili smo pa tudi tako zadovoljni. Prase je bilo tako lepo zmrzne-

no, da ga je bilo veselje hrustati.« Pečeni božični prašček se je mrzel in je prav slasten šele tedaj, ko je zmrznel. Tako je kosava imela tudi svojo dobro stran.

Ljudje še mnogo govore o veliki nesreči, ki jo je povzročila eksplozija v Mandilovi trgovini z igračkami. Ugibajo dalje, kaj sta neki »skuhala« v Rimu Laval in Mussolini. Beograščan, čigar sodba o beograjskem radiu drugače nikakor ni najboljša, je bil te dni ob pomanjkanju listov vendarle vesel, da je izvedel vsaj najvažnejše dogodke.

Božič št. 2 je tako minil in ni bil ne lep ne vesel. Menda so ga najlepše preživeli pač tisti Beograščani, ki so poleteli v Slovenijo in na Zlatibor. Najslabše pa tistih pet siromakov, ki so šli pred prazniki na dunavski otok Ada Hujo. Pošta bo imela te dni silnega dela, ker je snežni metež pokvaril okoli štiristo telefonskih zvez. Na Dunavu pa se je pojavil prvi led. Zima je prišla. Pozno, a zato je tem brezobzirnejša in hušja.

Važen posvet o regulaciji Savinje

Dela se bodo vršila v režiji banske uprave

Celje, 10. januarja

Kr. banska uprava je zaradi pospešenja odločitve glede regulacije Savinje, omogočila čim tesnejših stikov med prispevnimi faktorji in čim hitrejši organizacije regulacijskih del, ki se bodo pričela v najkrajšem času, odredila, da se bodo vršile v Celju redne konference. Prve konference, ki je bila v torek dopoldne na sreskem načelstvu, so se udeležili gg. namestnik bana dr. Pirkmajer z inspektorjem inž. Šturmom in referentom upravnega oddelka banske uprave, sreski načelnik dr. Vidmar, narodni poslanec Ivan Prekorssek, načelnik sreskega cestnega odbora župan dr. Goričan, mestni finančni referent dr. Vrečko kot zastopnik mestne občine celjske s tehničnim in računskim referentom, okoliški župan Kukovec in laški župan dr. Roš.

Na dnevnem redu prve konference je bil načrt regulacije Savinje, organizacija regulacijskih del in kritje zadevnih stroškov, namen in sklicevanje konferenc in predlogi za njih dnevni red, čiščenje struge Savinje pri Levcu po mestni občini celjski in uporaba s čiščenjem pridobljenega materiala ter nabava trebilnice za čiščenje struge Savinje in regulacijska dela.

Podrobni regulacijski načrt, ki je bil v načelu že odobren od ministrstva in na

podlagi katerega se je vršila licitacija za oddajo del, je sedaj v vseh podrobnostih dogotovljen in se pričakuje, da bo finančno ministrstvo že v prihodnjih dneh odobrilo licitacijo odnosno izvedbo regulacijskih del v režiji banske uprave. Delo se bo pričelo v bližini tremerskega mostu. Stroški se bodo krili po že prej določenem ključu in bodo za delo v prvi etapi znašali nekaj nad 2 milijona dinarjev. O čiščenju struge Savinje pri Levcu in ustanovitvi gramozne postaje smo že poročali. Namestnik bana g. dr. Pirkmajer je predlagal, da bi mestna občina izvršila ta dela v lastni režiji, pridobljeni gramoz bi se naj uporabljal za posipanje cest, banska uprava pa bi akcijo podprla s prispevki iz bednostnega fonda. Banska uprava namerna nabaviti trebilnico, ki bi se uporabljala pri regulacijskih delih in eventualno tudi za treljenje struge Savinje v celjskem območju, čim se bodo našla potrebna denarna sredstva. Na konferenci je bilo tudi sklenjeno, da se za ta dela izdelata poseben program.

Kakor vidimo, je zadeva v zaključnem stadiju in stojijo tik pred pričetkom regulacije Savinje, ki je življenjski problem Celja in vse celjske kotline.

Katastrofa v rudniku Trepči

Ogromna masa vode in kamenja je zasula 6 rudarjev Med 5 smrtnimi žrtvami je tudi Slovenec Alojz Struna

Kosovka Mitrovica, 9. januarja

Prvi dan pravoslavne božiča se je pripetila v rudniku Trepči v rovu številka 101 strašna nesreča. Velik 2000tonski blok svinčene rude in kamenja je zasul šest rudarjev, enega pa je plaz občutno poškodoval. Rudnik Trepča posluje že od l. 1926, in je to najhujša nesreča, ki se je v tem času v njem pripetila. Med zasutimi rudarji je tudi slovenski rojak Alojz Struna, doma iz metliške okolice, ostale smrtno žrtve pa so iz vučitrnskega sreza.

Kakor je »Jutro« že kratko poročalo, je uprava rudnika o nesreči brzojavno poročala ministrstvu za gozdove in rudnike. Nekaj ur po nesreči je prihitala v rudnik že komisija, ki sta jo vodila sreski načelnik iz Vučitrna ter sodnik sreskega sodišča. Pred nesrečnim rovom je naietela komisija na veliko skupino razburjenih rudarjev in sorodnikov ponesrečenecov. Rov leži kakih 600 m globoko, pri stebri »K« pa se cepi od njega ozek hodnik, od katerega vodi nekaj stopnic navzdol v dolgo, precej ozko duplino, ki je postala grob nesrečnih rudarjev. Ta duplina je bila zasuta na dolžino 25 m in v širini 8 m, masa kamenja in rude pa je bilo visoka blizu 8 m, iz česar se je dalo takoj sklepati, da bo odkopavanje zelo naporno in zamudno.

O nesreči ve še največ povedati slovenski rudar Josip Skaberne,

ki je v nesrečni duplini rova številka 101 s strojem vrtal kamenito steno. Poleg Skaberneta je bil njegov pomočnik Lončar. Ostali rudarji so bili od Skaberneta oddaljeni več metrov v ozki rovni duplini. Najbližji je bil Mitar Zigic iz Korenice na Hrvaškem, katerega je zadelo nekaj kamenja od strašnega plazu ter mu zlomilo nogo. Rudar Skaberne je pripovedoval, da je v trenutku strašno zagrmelo, ugasnile so svetiljke, sam pa je obležal na zemlji,

daveč se od prahu. Iz polsvesti ga je zbudil glas tovariša Lončarja, ki je napovedal prinesel tudi novo luč.

To je vse, kar vedo povedati Skaberne, Lončar in Zigic. Detonacija ruševine je odmevala tudi po drugih rovih, a ko so prihitali rudarji v rov številka 101, je bila večina dupline že zasuta s kamenjem in rudo. Ko so rudarji odnesli ponesrečenega Zigica, so se takoj lotili odkopavanja plazu. Ves čas so klicali, menci, da so zasuti tovariši še živi. Odziva ni bilo nobenega. Šele, ko so odkopali veliko gomilo kamenja in rude, so slišali za ploščami slabotno trkanje. Naposled je prodrl do njih tudi slaboten glas: »Na pomoč, na pomoč!« Klicali jih je rudar Tafil Emin, ki so ga po hudem naporu odkopali še živega.

Po rešitvi Tafila je polagoma napredovalo naporno odkopavanje z žalostnimi rezultati. Truplo za truplom se je reševalcem odkrivalo med ostrimi kosi kamenja in rude. Iz strašne grobnice so do polnoči prinesli štiri razbita in zmečkana trupla. Po vrsti so jih položili na mrtvaški oder v rudniški čakalnici.

Pri reševanju štirih trupel, ki je trajalo polnih 10 ur, so odkopali rudarji komaj eno tretjino zrušenega kamenja. Potem se je dvajset rudarjev z vso vmeno spet lotilo dela, da bi odkopali še petega tova-

Pri zapeki, motnjah pri prebavi, goredici v želodcu, krvnih navalih, glavobolu, splošni slabosti vzemite zjutraj na teče kozarec »Franz Josefov« vode. Po izkušnjah, nabranih na klinikah za notranje bolezni, je »Franz Josefov« grenčica izredno dobrodejno odvajalno sredstvo. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

riša — Alojza Struno. Med dvanajstoro, ki se je bavila s tem žalostnim delom, je bil tudi njegov brat Anton. Alojza Struno so odkopali šele naslednji dan popoldne in je bilo tudi njegovo truplo strašno zgnječeno. Njegove tovariše so bili pokopali že prejšnji dan, Alojz Struna pa je bil v sredo popoldne na pokopališču v Kosovski Mitrovici položen k večjemu počitku.

O vzroku strašne nesreče še ni pravih pojasnil.

Rudarji so se že mnogokrat pritoževali zaradi pomanjkljivosti varnostnih naprav in ko so te pritožbe ponavljali tudi po nesreči pred komisijo sreskega načelstva, so zastopniki uprave rudnika take pritožbe zavračali z zatrjevanjem, da so vse naprave odgovarjale predpisom in da del rova številka 101 sploh ni bil več v polnem obratu. V kratkem bi ga bili zasuli in zasedali. Rudniški inženjerji zatrjujejo, da so se v izčrpanem delu rova po golem naključju zrahljali skladi kamenja, dočim menijo neki rudarji, da je do tega zrahljanja prišlo zaradi tega, ker so morali po odredbi nekoga inženjerja prezgodaj podreti naravno steno, da so ostali samo še leseni podboji.

Rudnik Trepča Mines Limited je angleško podjetje s sedežem v Londonu. Glavna njegova produkcija sta svinec in cink, pirit pa postranski proizvod. Bruto dohod-

Padec tujskega prometa v Ljubljani 20.320 manj tujcev, 144.379 manj prenočnin

Ljubljana, 10. januarja

Med tiste vsakoletne poslovne bilance, ki najbolj nazorno kažejo naraščanje in upadanje splošnega življenjskega blagostanja, spadajo v prvi vrsti letni zaključki o tujskem prometu. V njem se najbolj živo odražajo prosperiteta naroda in dobe zavoljo tega, ker nam obiskovanje tujih krajev zmerom prikazuje naraščanje ali upadanje splošne gospodarske živahnosti, a pri tujcih, ki obiščejo kakšen kraj v počitniške, torej prav za prav luksuzne namene, nam obenem kaže, koliko je še pri ljudeh denarja, da si lahko iščejo oddiha na potovanju. V tem smislu nam bilanca tujskega prometa za lansko leto v Ljubljani zgovorno prča, da je naše gospodarsko življenje še zmerom v znatnem nazadovanju. Iz gradiva, ki ga je skrbno in izčrpno obdelal mestni statistični urad, naj povzamemo samo nekaj splošnih števil, iz katerih razberemo, da ljudje dandanes do skrajnosti omejujejo potrebo potovanja, a če že potujejo, skušajo svoje opravke čim prej završiti. Iz te vsesplošne štednje, je sledil rezultat, da so ljubljanski hoteli in prenočišča v preteklem letu — vključ v večjim prireditvam, ki so privabile cele množice gostov — zabeležili dobro polovico manj prenočnin kakor predlanskim.

Položaj srbske žene v srednjem veku

Ljubljana, 10. januarja

Pod okriljem Splošnega ženskega društva, ki v svojih društvenih prostorih na Rinski cesti vsako drugo sredo v mesecu zbira lep krog svojega stalnega občinstva k aktualnim in znanstvenim predavanjem, je snoči predavala ga. prof. Olga Grahorjeva o položaju srbske žene v srednjem veku.

V nazornih izvajanjih je predavateljica orisala življenje srbskega naroda, ki se je tedaj strogo ločil v posamezne stanovce: v visoko in nižje plemstvo, visoka in nižja duhovščina, — meščanstva razen v omorskih mestih tedaj ni bilo — kmetje-tlačani in sužnji. Kakor vsemu narodu, tako je bila tedaj tudi srbski ženi usoda različna po različnih stanovih. Mimo te družabne pestrosti pa je bila tudi organizacija prava takrat pri srbskem narodu kaj pisana in zamotana. V luči zanimive socialno-kulturne analize je predavateljica orisala življenje srbske žene, kakor ga je živel kot dekle na domu pri starših, kot žena pri možu in kot državljanka v javnosti. Pri zakoni in poroki so imeli tedaj seveda glavno besedo starši in zakon je po tedanjem pojmovanju služil samo namenu, da zagotovijo zakonito potomstvo. Zakon, ki bi bil sklenjen samovoljno, po srcu, je bil pred tedanjem srbskim pravom neveljaven. Zlasti trde so bile zapovedi, ki jih je odredjala »žička povelja«. Po tem statutu je bil zakon povsem neolčljiv in za vsak prekršek proti temu določilu so bile zapiseane visoke globe. Mož je ženo, ki ga je zapustila, lahko sam po svoji presoji kaznoval in jo je lahko prodal tudi v sužnost.

Pozneje so se ta stroga določila seveda znatno ublažila, stroga monogamija pa je v pravu in morali zmerom obveljala. Za-

1-2 Aspirin tablet in pomaganje Vam je! **ASPIRIN** zoper vse bolečine in bolezni, ki izhajajo iz prehlajenja.

ki podjetja so po zadnjem izkazu iznašali 680 tisoč funtov ali blizu 157 milijonov dinarjev in je baje od tega 93 milijonov ostalo v naši državi. V rudniku je zaposlenih do 1700 delavcev in so po tem izkazu njihovi zaslužki znašali okrog 28 milijonov Din.

Medtem, ko je 1933 obiskalo Ljubljano 75.828 tujcev, jih je bilo lani samo 54.908; predlanskim so gostje prebili v Ljubljani 280.992 noči, lani pa samo 136.613. Medtem ko je torej število tujcev nazadovalo za 20.920, je število prenočnin padlo nič manj kakor za 144.379. Te številke nam dovolj zgovorno kažejo, kako v tej dobi krize trpe največje škodo tiste obrti, ki so odvisne od tujskega prometa. Po narodnosti so bili gostje Ljubljane porazdeljeni takole: Jugoslovenov 40.061 (v oklepaju beležimo odgovarjajoče številke za leto 1933: 57.070), Avstrijcev 4762 (4911), Belgijcev 60 (16), Bolgarov 161 (82), Čehoslovakov 2464 (7028), Angležev 212 (114), Francozov 473 (243), Grkov 99 (84), Nizozemcev 85 (80), Italijanov 2792 (2460), Madžarov 467 (661), Nemcev 2091 (1844), prebivalcev nordijskih držav 40 (47), Svcarjev 218 (284), Poljakov 282 (301), Rumunov 134 (195), iz ostalih evropskih držav 161 (200), Američanov 142 (179) in tujcev z ostalih kontinentov 54 (29). Naraslo je torej število Belgijcev, Bolgarov, Angležev, Francozov, Grkov, Nizozemcev, Nemcev, a ta porast je seveda precej relativnega pomena. Bolgarov je zabeleženi nekaj več zavoljo njihovega koncertnega in plesnega gostovanja, Francozov pa zavoljo njihovega korporativnega obiska na Oplenču in v Ljubljani.

namivi so razlogi, ki so bili v tem času veljavni za ločitev zakona. Mož se je lahko ločil od žene, če je ona zagrašila zakonolom ali če je vzbudila vsaj sum zakonoloma. Tako se je lahko soproj ločil od žene, če je le eno noč izostala od doma. Žena pa je smela zahtevati ločitev od moža samo, če je on prelomil zakonsko zvešto v isti hiši ali v istem mestu, v katerem je živel zakonski par. Kadar je mož potoval po tujih krajih je bil na ta način odvezan zakonske zvešto. V skladu s celotnim družabnim položajem je bil tedaj tudi gospodarski-pravni položaj žene precej neugoden. Samo vladarice so bile deležne izjemnih pravic in posamezne kraljice in kneginje so s svojo neposredno dejavnostjo zastupile v zgodovini srbskega naroda trajno vidno sled. Pod turškimi suženjstvom se družabni položaj žene vobče ni izpremenil. Zato pa je toliko živahnejši razvoj v zasebnem in javnem življenju doživela srbska žena zadnjih sto let.

Številno zbrane poslušalce so predavateljica za njene lepi zgodovinski oris nagradile z živahnim aplavzom.

Krmite ptice. Društvo za varstvo in vzgojo ptic v Ljubljani nam je poslalo: »Dolgo jim je letosnja zima prizanašala, toda kakor kaže, bo zdaj tem hujša, zato pa ne pozabimo naših malih krilatih prijateljev. Postavljajmo ptičkam krmilne hišice ter jim dajajmo krme, da nam jih zima in glad ne pomorita. Ni pa samo zima pticam nevarna, temveč tudi nepravilna mokra in zmrla hrana, mlasti kruh in drobtine. Zavoljo tega nikdar ne pokladajmo pticam kruha in drugih mehkih kuhinjskih ostankov, ki zmrznjeni in pticam prinašajo le pogubo. Kruh sicer ni škodljiv, toda le tedaj ne, ako ga ptice lahko uživajo suhega. Krmilne hišice se dobe tudi pri Društvu za varstvo ptic pevk (tajnik Kelnarič), Bonačeva tovarna, Čopova ulica 16 po lastni cent 30 Din za kos.

KULTURNI PREGLED

Knjiga o knjižnicah

Ob koncu leta je izšla v Beogradu knjiga dr. Marije Ilić - Agapova »Javne biblioteke. Posvečen« je prijateljem knjige, ki so ji tudi v najtežjih razmerah krčili pot, globoko umevajoč njen velik pomen in nje vrednost za povzdigo in požlahtenje naroda. »Znani jugoslovenski filozof dr. Vladimir Dvorniković je napisal predgovor z naslovom »O kulturi knjige i biblioteke«. V njem ugotavlja, da skulpt knjige označuje v vseh zgodovinskih dobah naprednejši, zrelejši stadij neke civilizacije.« Povečujče knjigo kot činitelja, čigar pomena ni mogoče precenjevati, zato se pa lahko podcenjuje. In to se dokajla pogosto — »Pri nas se tiska sorazmerno mnogo. Imamo tudi večje javne in šolske knjižnice. Toda splošno kulturno vzdušje za ustanavljanje knjižnic vseh vrst še ni ustvarjeno.« »Pri nas še nimamo družinskega, domačega kulta knjige in knjižnice.« — V zapadnem delu države veljajo te trditve manj kakor v vzhodnem in južnem vendar bi se tudi pri nas dal še bolj poziviti kult knjige. Družinske knjižnice so pri nas vse pogostejše, a ne še dovolj razširjene, ovira jih napredujoče obu-

božanje tistih slojev, ki imajo največ ljubezni do knjige.

Avtorica pravi v uvodu svojega spisa, da bi bilo treba neke, vsaj osnovne elemente znanosti o knjigah in knjižnicah upeljati v vse višje in nižje šole, na učiteljska, sploh tja, kjer se vzgajajo bodoči narodni prosvetitelji, zlasti bodoči vzgojitelji dece in mladine; z njimi naj bi se seznanili tudi socialni delavci. To dobro sugestijo je samo pozdraviti. Že večkrat je kdo v javnosti poudaril, kako malo vzgajajo šole za knjigo. Kljub temu, da se v vseh srednjih šolah in na učiteljskih poučjeju književnost, ne dosežejo šole niti tega, da bi se vsak njihov absolvent vsaj ustavil pred izloženim oknom knjigarne, kakor je pred leti dobro ugotovil dr. Iv. L. a. h. Velik del srednješolskih absolventov izgubi v življenju pravi in živi stik s knjigami in književnostjo. Nemara je nekaj krivo tudi to, da se zaradi šolskih knjig in šolskih metod marsikdo notranje outuji knjigi: namesto, da bi iz šole prinesel veselje do knjige, stopi v življenje z nekako ravnodušnostjo, nemara celo z rahlo pristudjo do knjige. Morda bi poseben pouk o knjigah

res pripomogel k večjemu kultu knjige.

Dr. Marija Ilić - Agapova je onim, ki nimajo tujih spisov, zlasti pa širšemu inteligentnemu krogu, ki se zanima za knjige in knjižnice, pripravila s svojo knjigo »Javne biblioteke« dober in priklupen priročnik. V prvem poglavju prikazuje postanek in razvoj prvih knjig in najstarejših knjižnic. To je kratka, zgoščena zgodovina knjige z mnogimi zanimivimi podatki, na pr. o Aleksandrijski knjižnici, o uvedbi pergamenta in raznih pisal. Nadaljnje poglavje nas seznanja z zgodovino knjige od selitve narodov do humanizma in renesanse. Sledi mu oris knjižne zgodovine od petnajstega do konca osemnajstega stoletja, t. j. do francoske revolucije; to je najzanimivejše in tudi najboljše poglavje iz knjižne zgodovine, saj je v tej dobi tiskarstvo močno napredovalo in pripravilo podlago za ogromni, industrijski razmah knjige v devetnajstem stoletju.

V nadaljnjem poglavju premetriva avtorica sodobni bibliotekarski pokret zlasti glede na javne knjižnice, upoštevajoč osebite vzore naprednejših zapadnih dežel. Potem razpravlja o javnih knjižnicah in njih ureditvi, dalje o javnih knjižnicah za delavstvo in o vaških knjižnicah. (Tu bi avtorica lahko omenila razvoj občinskih knjižnic na Čehoslovaškem in povedala kaj o razširjenosti vaških knjižnic v Slo-

veniji). Naslednje poglavje pretresa vprašanje zasebnih knjižnic v splošnem bibliotekarskem gibanju. Med drugim našteva po Emilu Henriotu avtorje, čijh dela morajo biti v vsaki dobro urejeni zasebni knjižnici. Avtorica, ki je ravnateljica mestne mladinske knjižnice v Beogradu, posebej razpravlja o postanku in ureditvi mladinskih knjižnic. Poglavje »Postanek in razvoj mladinske književnosti« je sicer zanimivo, vendar se ne prilega značaju knjige in je bilo po nepotrebnem vstavljeno vanjo. Avtorica pa v pregledu jugoslov. mladinske literature dokaj podrobno upošteva tudi slovensko.

Nato se avtorica zopet vrača k vprašanju mladinskih knjižnic, in sicer obravnava njih širšo aktivnost, obstojčo zlasti v prirejanju pripovednih ur in knjižnic in podobnega. Nje vzori in predlogi so prav prikupni in bi bilo želeli, da oni, ki pri nas smujejo mladinsko knjižnico, sežejo tudi po tej knjigi. Ne le informativno, marveč tudi tako vzpodbudno je poglavje »Knjižničarji javnih bibliotek in bibliotekarska združenja«. Pomembno je nadalje poglavje »Pomen dnevnega tiska v življenju sodobnega človeka«; tu avtorica razpravlja tudi o važnosti bibliografije. Zadnje poglavje nas seznanja z delovanjem beograjske občinske javne knjižnice. Ob koncu knjige je nekaj strani literature. Veliki narodi imajo o knjigah in knjiž-

nica dolgo vrsto spisov; izdajajo tudi revije, ki so posvečene bodisi knjižničarstvu kot stroki, bodisi propagandi lepe knjige in bibliofilstvu. V Jugoslaviji je spis dr. Marije Ilić - Agapove prva večja knjiga o knjigi. Pri njenem strokovnem ocenjevanju bo kajpak treba upoštevati naše posebne razmere, saj primerjave s takimi deli velikih narodov ne bi bila dovolj prepricljiva. Knjigi, ki naj siri in utemeljuje ljubezen do knjige, pa bi ne škodovala ličnejša oprema.

Prirodoslovna ali duhoslovna psihologija?

Nova knjiga univ. prof. dr. Karla Ozvalda Prirodoslovna in duhoslovna smer psihologije s pedagoških vidikov je načela pri nas važno vprašanje, ki pa ga bo v vsej širini in globini razumel oni, ki pozna tudi Osnovno psihologijo, delo istega avtorja. Prirodoslovna smer psihologije trdi, da je doživljaj psihična nedeljiva prvina, podobno kakor atom fizičnemu svetu, za duhoslovno osmerjena psihologa pa je nedeljiva prvina individuum. Jasno je, da se s teh različnih vidikov rode različna spoznanja in svojevrsni pomen obeh smeri za vzgojo.

Psihologija je vzgojstvu važna svetovalka, kajti v pedagoški praksi in teoriji je nujno potrebno uvaževanje duhovnega življenja. Psihološko spoznavanje je tesno zve-

Danes velika premiera epopeje Arktide

ESKIMO

sminana po delih slavnega raziskovalca Petra Freuchena. Film je prava senzacija. Pokazuje nam krdela divjih jelenov, lososov, kitov, mrožev itd. ter boje človeka z volkovi in medvedi.

V tem filmu nastopa božanska DORTUK in lepi MALA Napeta in lepa vsebina

Tel. 21-24 EITNI KINO MATICA Tel. 21-24 Rezervirajte si vstopnice! Predprodaja vstopnic od 11. do 1/3. Zaradi izredne dolžine filma so predstave ob 4., 7. in 9 1/4 uri zvečer.

Domače vesti

Spomenik na vižmarski tabor. Akcijski odbor objavlja: Razposlali smo v zadnjem času nekaterim denarnim zavodom industriji in društvom našo prošnjo za primeren prispevek za spomenik, ker je postavitev spomenika zadeva vse dravske banovine. Ker je ta akcija izjemna, naj ne bo nikogar, ki bi ne žrtvoval primerne vsote v ta namen. Na preloženju spomenika bo marmorna plošča, kjer bo vklesana posvetitev na ta znameniti tabor. Vkljesana bodo imena vseh korporacij, organizacij itd. ter posameznih dobrotnikov z zneski, ki jih bodo v ta namen žrtvovali. Spomenik bo nosil napis: »Sokolski dom Viškega kralja Aleksandra I. Učiteljstva».

NAJBOLJŠE SMUČI in smučarsko opremo kupite najceneje pri **Stane Derganc, Ljubljana** Gosposvetska cesta 2 — Pred škofijo 20 Telefon 31-34 — Telefon 28-04

300 let varaždinske gimnazije. Kakor že znano, praznuje Varaždin v zadnjem času značilne jubileje. Varaždin ima že 725 let pravice mesta, 170 let ima že svoj grb in pečat, v njem pa je tudi sedež najstarejšega hrvaškega gasilnega društva, prve hrvaške — nekdanje ilirske — narodne čitalnice in eno najstarejših organizacij našega učiteljstva. Te dni pa je minilo 80 let, od kar ima varaždinska gimnazija 7. in 8. razred. Varaždinska gimnazija je in je poleg tega tudi najstarejši šolski zavod te vrste ne samo v Hrvatski in Slavoniji, temveč tudi na vsem Balkanu. Priljubljen je leto bo slavila že 300 letnico svojega obstoja.

PREIZKUSITE — VAS ZADOVOLJI

Imenovanje v sodni službi. Imenovani so: Josip Fister, doceljal pristav pri okrožnem sodišču v Celju, za sodnika sreskega sodišča v St. Lenartu v Slov. gorah, Ciril Golouh, sedaj pristav pri okrožnem sodišču v Ljubljani za sreskega sodnika na Vrhniki, in Franjo Rupar, doceljal pristav pri okrožnem sodišču v Celju, za sodnika sreskega sodišča na Prevaljah.

Onim, ki potujejo v Nemčijo. Nemške državne železnice dovoljujejo inozemcem in nemškimi državljanom v inozemstvu 60 odstotni popust po najmanj 7 dnevnom bivanju v Nemčiji. Vozovnico za tja in nazaj mora potnik kupiti v naprej pri »Putniku«. Druga važna olajšava za potnike v Nemčijo je ta, da si morejo vsi inozemci in nemški državljanji, ki živijo v inozemstvu, in bivanje najmanj 6 mesecev v Jugo-slaviji, nabaviti preko »Putnika« register-marke po tečaju od 14 Din. Register-marke se dobijo do zneska 300 RM za osebo, in sicer v četih na »Comerz & Privatbank« Register-marke dobi potnik le, če se izkaže, da je kupil vozovnico pri »Putniku« in na podlagi pravilno vplačanega potnega lističa.

Pri ljudeh, ki so potni, preutrajeni, za delo nezmožni, povzročijo naravna »Franz Josefovca« grenčica prosto kroženje krvi in poveča duševno in delno sposobnost.

sta Razen tega lahko iznese iz naše države za potovanja po Nemčiji še druge valute v protivrednosti 5000 Din. Podrobnejša pojasnila glede navedenih olajšav daje »Putnik« Ljubljana.

Blagoslavljanje vinogradov. Po starem običaju so v nedeljo hrvaški vinogradniki blagoslavljali svoje vinograde in prirejali vesele zabave. Staremu običaju so posebno zvesti kostajski vinogradniki, ki so po gostitvah v vinogradih priredili tudi v mestu svoje tradicionalno vinogradniško kolo »rajetek«.

Smrt zaslužnega učitelja. V Skopju je umrl upokojeni sreski šolski nadzornik Spasoje Kanič. Rodom je bil iz Gračanice, učiteljsko službo v južnih krajih pa je nastopil že pod turško oblastjo. V Skopju in okolici je deloval polnih 20 let in si je pridobil velike zasluge kot ustanovitelj in organizator obrtniške šole. Večkrat je bil izvoljen tudi za predsednika učiteljskega združenja za mesto in srez Skopje. Uspešno je deloval pri raznih strokovnih listih, zbiral pa je tudi v veliko vnemo narodno blago po južnih krajih.

Novi grobovi v Pljani pri Rakeku je umrla gospa Minka Kopitarjeva, soproga uglednega trgovca in posestnika. Ob preranem grobu blage gospe, ki jo je smrt ugrabila v 38. letu starosti, tugujeta poleg so-pruga in matere sin in hčerka. K večjemu počitku jo bodo spremili jutri ob 9. — V ljubljanski bolnišnici je umrla gospa Vilma Ambrožičeva vdova po postnem upravniku in mati znanega domačinskega sportnika Amona Ambrožiča. Pogreb bo v soboto ob 14.30 iz bolnišnične mrtvašnice k Sv. križu.

V Zaspu je umrl upokojeni učitelj g. Fran Jeglič. Smrt predobrega očeta ob-jokujejo štiri hčerke. Truplo bo prepeljano na Dovje, kjer bo pogreb jutri ob 13.30. Pokojnim blag spomin, žalujocim naše iskreno sožalje.

Osebnih izdatki beogradske občine. Ob izmenjavi beogradske občinske uprave se pojavljajo v nekaterih prestolninskih listih ostre kritike na račun dosedanje uprave. Tako n. pr. navaja »Stampa«, da je beogradska mestna občina porabila za osebne izdatke veliko več kakor druge mestne občine. Osebnih izdatki beogradske občine obremenjujejo vsakega prebivalca povprečno za 976 Din na leto, dočim tvorijo isti izdatki v drugih mestnih občinah povprečno po 248 do 68 Din na vsakega prebivalca. Ob pilihih prejemkih nižjih mestnih uslužbenecov so ti visoki izdatki še posebej presenetljivi.

Smučarji-začetniki. Najprimernejši teren za vaše začetne vaje imate okoli Šmarja-Sapa. Vožnja z dolenskega kolodvora se vam nudi dovolj prostora za smučanje. Tudi za vse drugo je preskrbljeno. Istotako je okoli in okoli Šmarja posebno na Svetokriškem klanecu med škofjico in Šmarjem mnogo ugodnega terena za sanjkanje.

Razpis dobave krst. Mestno poglavarstvo v Ljubljani razpisuje za leto 1935, in

sicer: 1) 300 navadnih posevnih lesenih krst, 2) 200 polizokanih lesenih krst, 3) 80 kovinskih pločkov brez okenc, deloma z okenci in pločevine št. 11, 4) 1000 kg sveč raznih velikosti in težine. Zadevalni podatki, pogoji itd. so na vpogled pri mestnem pogrebnem zavodu, Ambrožev trg 7, med uradnimi urami. Pravilno sestavljene, kolokovane ponudbe je vložiti v zapечатih ovojih do 19. t. m. do 11 ure dopoldne pri mestnem pogrebnem zavodu, Ambrožev trg 7. Pri oddaji dela pridejo v poštev le za taka dela upravičeni obrtniki.

Danes ob 4., 7. in 9 1/4 vesela opereta Enkrat v življenju Smeh, godba, petje, veselje ljubezen **Katica Nagy** ZVOČNI KINO IDEAL

odgovornosti Ker je za razpravo že vse pripravljeno, se bo pričela najbrž že ta mesec Ko je vest o tem prispela v Karlovec, se je takoj mnogo meščanov in meščank obrnilo na svoje znance v Zagrebu in naravnost na zagrebško sodišče s prošnjami za vstopnice k senzacionalni razpravi.

Danes premiera KEN MAYNARD v cowboyskem filmu ARIZONEC Senzacija nad senzacijo ZVOČNI KINO DVOR Predstave ob 4., 7. in 9. uri zvečer. Vstopnina 4.50 in 6.50 Din. Tel. 27-30

Mož, ki je ubil svojega očeta. Je umrl od roke lastnega sina. V Slavonki Požeki in širši okolici je vzbudila veliko pozornost razprava, ki jo je vodilo sodišče proti 21letnemu Luki Rukavini iz vasi Lucinici. Mladič Luka je v prepričju zabil svojega očeta, ki pa je imel na vesti smrt svojega očeta. Prvi očetomer v tej rodbini je bil izvršen šab pred 20 leti v istih okoliščinah kakor drugi očetomer, ki je imel svoj epillog pred sodiščem

Pride originalni ruski vefilm PESEM NA VOLGI produkcije Sojuzkino

Pred 20 leti se je Naca Rukavina, ki mu je bilo tedaj nekaj preko 20 let, prepisal s svojim očetom zaradi dedščine. Oče in sin sta bila silno trmasta in nasilna ter so bili vsi esodeje prepričani, da se bodo spori krvavo končali. To se je tudi zgodilo v silobranu je sin ubil očeta in pred sodiščem je bil opravečen. Naca Rukavina si je potem urenil svoj dom, po 20 letih pa so se na nesrečni domačiji pojavile enake težave, kakršne je imel Naca v svoji mladosti. Tudi njegov sin Luka je bil nezadovoljen pri razdelitvi nekere zemljišča in prepričan ni bilo ne konca ne kraja. Lani oktobra sta se oče in sin spoprijela in sin je v silobranu ubil svojega očeta. Tudi Luba Rukavina je bil pred sodiščem opravečen.

Kaj se plete okrog Vatikana? Znameniti francoski pisatelj André Gide je spisal humoristično satirično knjigo »Vatikanske« eede, v kateri se duhovito norčuje iz tega kar se v demštraciji pobožnih ljudi petri okrog Vatikana Noročete te knjige »126« je pravkar pri Tiskovni zadrugi in stane broš D'n 65, vezana v platno 85 Din, v polovici D'n 95 ne nosi tri tinarje več

Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.

HARMONIČNI TROZVOK vsega dobrega so tri idealna sredstva za nego lepote: dovršeno blago lilijsko mlečno milo »Paracelsus« in nezamenljivo lilijsko mlečna krema »Paracelsus« in odlični puder »Liane« Paracelsus. Njihovo delovanje vam bo nudilo izredno zadovoljstvo, treba je samo, da vedno zahtevate izrecno »Paracelsus« izdelke.

Mariborsko kulturno pismo V nedeljo, dne 6. I. m. zvečer je uprizaril oduv Zveze mladih intelektualcev v Mariboru socialno legendo Wil-Ericha Peuckera ta »Marija« v predmetu »Učitelj« v »dvoih« slikah Dejanje te legende je lokalizirano v Breslavi in ji je originalni naslov »Maria in der Ackerstrasse«. Ta ulica dejansko obstoji v Breslavi Tudi je delo pisano v Avstrijskem dialektu in je pisano v »Gard« Hauptmannova V »Gard« »Marja« je vedla to odrsko parobolo Kristina Vrhovčeva in Emil Smasek.

Potrebujete li sredstvo za iztrebljanje? Rano zjutraj se boste normalno mlo iztrebili, ako boste dan prej zvečer vzeli dve do tri **ARTIN DRAZEJE** Dobiva se v vseh lekarnah. Vrečica po dva komada Din 1.50. Odobreno pod br. S. 12.258 12/VII. 1932.

Najzanimivejši roman, ki je izšel pr nas v zadnjih letih. Je Emilia Zolaja »Gor minal« (izdala Tiskovna zadruga v prevodu A. Gspana). Danes se mnogo govori o socialni književnosti, evi tu imate roman pri katerem so se vsi drugi učili življenjardarjev, njih mezdno gibanje, strajki, upor — vse je opisano tako živo, da strmate. Najboljše delo E. Zolaja morate imeti v svoji knjižnici Obsežna knjiga stane broš 100 Din, vezana v platno 125 Din, vezana v polusnje 140 Din. Pišite takoj knjigarn Tiskovne zadruge v Ljubljani.

Iz Ljubliane

Smučarski kroj za Nj. Vel. kralja Petra II. je razstavljen v lepi izložbi tvrčke A. Pavlin na Kongresnem trgu. Kroj je izdelal g. Alojzija Pavlina, ki je bil že v Londonu odlikovan, ko je razstavljal svoje mojstrske smučarske kroje. Izložbo zaradi tega vedno z največjo pozornostjo ogledujejo smučarji, in ko so videli pod razstavljenim krojem tudi napis, da je naročen za Nj. Vel. kralja Petra II., je razstava seveda predmet še veliko večje splošne pozornosti. Vso izložbo je uredil znani slovenski aranžer g. Jože Kruščič. Tvrčki Pavlin čestitamo k častnemu naročilu g. Kruščiča pa zaradi vzorne ureditve izložbe.

Ceskoslovenska Obec v Ljubljani zve večehny krajiny na pletišču, která se bude kenati dne 11. ledna o 20 1/2 h v restauraci »Zvezda«. Pletišči soukromý docent p. dr. K. B. Škerlj, »O rasách a rasismu«. — V neděli 13. o 16. h tautkové divadlo »Carovny květ«.

Občni zbor Slovenske Matice bo v ponedeljek 28. t. m. ob 18. v društveni posvetovalnici, Kongresni trg 7-1. Dnevni red: poročila društvenih funkcionarjev in slučajnosti.

I. (XXVII.) delavski prosvetni večer prirediti »Svoboda« in »Zarja« v soboto 12. t. m. ob 20. s prav lepim in pestrim sporedom. Program v izložbenih oknih trgovin. Vstopnice se že prodajajo.

Organizacija praktičnih električnih in stroinjskih tehnikov v Ljubljani (Opust) bo imela 8. redni občni zbor 20. t. m. ob 9. dopoldne v Delavski zbornici, Čobova ulica, pritrilec, levo.

Priljubljani odbor »Delo in ekstenca« v Mostah bo otvoril 14. t. m. za svoje člane ogledovalni v banovski žrebčarni Namen društva je pomagati dozorim ljudem do dela in eksistence.

Mestno poglavarstvo v Ljubljani razpisuje dobavo pisarniških potrebščin za leto 1935 za mestne oddelke in podjetja. Dobavni pogoji in vzorci se dobe v mestnem gospodarskem uradu, soba 12. Pravilno kolokovane ponudbe je vložiti v mestnem gospodarskem uradu, soba 12., do 30. t. m. opoldne. Ponudbe morajo biti zapечатene in opremljene z napisom »Pisarniške potrebščine za leto 1935«.

Kidne snega. Mestno poglavarstvo opozarja hišne posestnike in druge prizadete osebe na določila § 75 mestnega cestnega reda, ki določa: Kadarkoli zapade sneg je dolžan lastnik, obrtnik, hišnik ali najemnik hiše, stavbišča ali drugih zemljišč ob cestni, skidati sneg s hodnika ali pespota ob vsej dolžini posestva. Če zaradi snega polzi, ali kadar se napravi polečica, mora takoj posuti hodnik s pepelom ali žaganim kedar zapade sneg ali se napravi polečica poneti, se mora dovršiti snajenje in posipanje vsaj do 7 zjutraj. Pri neprestanem sneženju se mora hodnik ali pespot osnažiti večkrat na dan in tako posipati, da ni nevarnosti za pešce. Sneg in led se ne smeta odmetavati v odtocne jarke, tik ob robnike, na rešetke odtocnih kanalov in tramvajске progo. Z dvoriščni spravljeni sneg ali led se ne sme odloščati na cesto, temveč ga je treba zvoziti v vodo ali na odkazane prostore. Sneg, ki sem zvrči ali se pomeče s strehe mora hišni posestnik ali druge odgovorne osebe nemudoma na svoje stroške zvoziti v cesto. Ob luženem vremenu in vohče, kadar se sneg in led taja, je treba hodnike in pespote po potrebi večkrat na dan očistiti tuž in blata. Odtocne kanale in kanalske požarnike mora očistiti občina tako, da odtok vode ni oviran. Občina sme po brez uspešnem opominu dati izvršiti opuščeno ali nemarno opravljeno delo na stroške odgovorne osebe. Prestopke teh določil kaznuje uprava policije z globami od 19 do 1000 Din, ob neplačilu denarnih kazni pa z zaporem od 1 do 20 dni.

Ali veste, da je film »Eskimo«, na pravljen po delih slavnega raziskovalca Petra Freuchena »Eskimo« in »Flucht ins weisse Land«, prava »senzacija za stare in mlado? Ako je bil senzacija »Tarzana«, potem je to še večja senzacija. V filmu bodo videli tisoče še neznanih stvari. Pred-

vsem pa nas bo zanimala božanska Dortuk in lepi Mala, oba Eskima, ki igraata glavni vlozi v tem napetem delu. Delo je posebno priporočljivo za ljubitelje narave. Pokaže nam lov na kite, tasozlava krosca severnih jelenov, bele medvede in lov na nje. Poleg tega nam pokaže življenje in ljubezen Eskimov, dežele, kjer lahko mož v gotovih primerih posodi svojo ženo drugemu. Film nam omogoča spoznanje tega tako malo znanega kraja, zato ga vsi priporočajo tudi zrejši mladini. Premiera bo danes ob 15. Zaradi izredne dolžine filma naj blagovoljno občivalci priti točno k predstavam. Predstave bodo danes še ob 19. in 21.15.

Hčerki njene ekselence, izvrstno veseligrlo, ponove v šestjakobskem gledališču dvanaštlet in poslednjič v soboto 12. in v nedeljo 13. t. m. ob 20.15. Igra je zelo zabavna in duhovita ter je doselja pri vseh uprizaritvah lep uspeh. Pri predstavi sodeluje ves ansambel odra. Ker sta bili tudi poslednji predstavi popolnoma razprodani in je odšlo mnogo ljudi brez vstopnic, naj kupi občinstvo vstopnice že v predprodaji od sobote dalje.

Tako zanimivih filmov, kakršne nam bo pokazala danes ZKD, gotovo še niste videli. Palestina je obljubljena dežela, kamor nas bo popeljal ponosni brod »Kraljica Marija«. Videli bomo še marsikaj drugega. Poleg vsega pojemo v Egiptu pod piramide, od tu na obalo zelenega Nila ter na rob Sahare. Marsikdo bo srečal v tem filmu samega sebe ali vsaj znanca. Poleg tega nam bo pokazala ZKD še naš Split ali tako, kakor ga je menda videl le redkokdo. Ta film je nekaj prav posebno zanimivega. Kot dodatek bomo videli »Slovenske ples«, posnete v Ljubljani. Obudili bodo mnogo lepih spominov in željo, da bi se še večkrat srečali pri takih slovenskih prireditvah. Tudi v tem filmu bomo videli mnogo naših znancev in znanec ter marsikdo tudi samega sebe. — Predstava danes ob pol 3. pop. Vstopnina 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50.

Pozar v salezijanskem zavodu. Večernja popoldne je začelo gorenje in župi salezijanskega zavoda na Rakovniku, kamor so spravljali iz mizarske delavnice razno oblanje. Ogenj so kmalu opazili in poklicali na pomoč poklicne gasilce, ki so pršli z motorno brizgalno in nepeljali vodo iz hidranta na Dolenski cesti. Obstajala je nevarnost, da se požar razširi na salezijanski gledališki oder, kjer so se okna že vnela. Na pomoč so pršli tudi barjanski gasilci z motorno brizgalno pod vodstvom občinskega svetnika Vrblina in pa prostovoljni gasilci iz Ljubljane. Ogenj je bil v polurni uri pogasjen. Škoda se cenila na 10.000 Din. Vzrok požara neznan.

Vlom v letoviško vilo v Mednem. Nekaj ljubljancem ima v bližini gosda pri Mednem vilo, kamor zahaja peleti na odlih. Pozimi je vila zaprta. Nedavno je bilo v vilo vmičeno. Pri poslu je bilo več grabelcev. Po sledovih je očito, da je sodeloval pri vilonu kak otrok, kajti sledeči boste otroške noge so bili prav vidni. Otroka so pač vmičili posli v vilo skozi ozko, razbito straniščno okno. Otrok je najbrž podajal nestranežene stvari skozi isto okno in starejši vmičilec se blago prevzemal. Med plenom je razna ponožna obleka, not 1000 Din vreden letni ženski plašč, nekaj ponoženih ženskih in moških čevljev in druge stvari. Škoda znaša 1610 Din. Orožniki v št. Vidu so ugotovili, da so morali v vilo vmičiti cizani, ki so proti koncu decembra taborili v gosdu na Mednem in je zlasti nekla stara, šepava ciganka po Mednem beračila in povpraševala, če kdo stanuje v vili. Sama je vilo pridno ozledovala, vilon pa opazili šele nekaj dni potem.

Hudo kaznovan tat vrtnic. V pomladni in letni sezoni kradajo nekateri razno zlahkno cvetje, zlasti rože. Nekl tat, ki je bil že večkrat kaznovan, se je zlasti specializiral na vrtnice in jih pobral toliko, da so jih ocenili na 3500 Din. Prodajal jih je na trgu ali pa drugim interesentom. Nekl mlatoletnik mu je pomagal. Nekemu Kamnčanu pa je tat odnesel tudi 9 steklenih vzhvalnega stročnega fižola in zob. Mali senat je tatu obsodil na 6 mesecev pomarača pa na dva meseca zapora.

Premog prima kosovec franko Zagorje ob Savi, cena za tono 220 dinarjev nudi **PREMOGOVNIK »SEMNIK«** Zagorje ob Savi.

Premog prima kosovec

franko Zagorje ob Savi, cena za tono 220 dinarjev nudi **PREMOGOVNIK »SEMNIK«** Zagorje ob Savi.

Tako zanimivih filmov, kakršne nam bo pokazala danes ZKD, gotovo še niste videli. Palestina je obljubljena dežela, kamor nas bo popeljal ponosni brod »Kraljica Marija«. Videli bomo še marsikaj drugega. Poleg vsega pojemo v Egiptu pod piramide, od tu na obalo zelenega Nila ter na rob Sahare. Marsikdo bo srečal v tem filmu samega sebe ali vsaj znanca. Poleg tega nam bo pokazala ZKD še naš Split ali tako, kakor ga je menda videl le redkokdo. Ta film je nekaj prav posebno zanimivega. Kot dodatek bomo videli »Slovenske ples«, posnete v Ljubljani. Obudili bodo mnogo lepih spominov in željo, da bi se še večkrat srečali pri takih slovenskih prireditvah. Tudi v tem filmu bomo videli mnogo naših znancev in znanec ter marsikdo tudi samega sebe. — Predstava danes ob pol 3. pop. Vstopnina 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50.

Pozar v salezijanskem zavodu. Večernja popoldne je začelo gorenje in župi salezijanskega zavoda na Rakovniku, kamor so spravljali iz mizarske delavnice razno oblanje. Ogenj so kmalu opazili in poklicali na pomoč poklicne gasilce, ki so pršli z motorno brizgalno in nepeljali vodo iz hidranta na Dolenski cesti. Obstajala je nevarnost, da se požar razširi na salezijanski gledališki oder, kjer so se okna že vnela. Na pomoč so pršli tudi barjanski gasilci z motorno brizgalno pod vodstvom občinskega svetnika Vrblina in pa prostovoljni gasilci iz Ljubljane. Ogenj je bil v polurni uri pogasjen. Škoda se cenila na 10.000 Din. Vzrok požara neznan.

Vlom v letoviško vilo v Mednem. Nekaj ljubljancem ima v bližini gosda pri Mednem vilo, kamor zahaja peleti na odlih. Pozimi je vila zaprta. Nedavno je bilo v vilo vmičeno. Pri poslu je bilo več grabelcev. Po sledovih je očito, da je sodeloval pri vilonu kak otrok, kajti sledeči boste otroške noge so bili prav vidni. Otroka so pač vmičili posli v vilo skozi ozko, razbito straniščno okno. Otrok je najbrž podajal nestranežene stvari skozi isto okno in starejši vmičilec se blago prevzemal. Med plenom je razna ponožna obleka, not 1000 Din vreden letni ženski plašč, nekaj ponoženih ženskih in moških čevljev in druge stvari. Škoda znaša 1610 Din. Orožniki v št. Vidu so ugotovili, da so morali v vilo vmičiti cizani, ki so proti koncu decembra taborili v gosdu na Mednem in je zlasti nekla stara, šepava ciganka po Mednem beračila in povpraševala, če kdo stanuje v vili. Sama je vilo pridno ozledovala, vilon pa opazili šele nekaj dni potem.

Hudo kaznovan tat vrtnic. V pomladni in letni sezoni kradajo nekateri razno zlahkno cvetje, zlasti rože. Nekl tat, ki je bil že večkrat kaznovan, se je zlasti specializiral na vrtnice in jih pobral toliko, da so jih ocenili na 3500 Din. Prodajal jih je na trgu ali pa drugim interesentom. Nekl mlatoletnik mu je pomagal. Nekemu Kamnčanu pa je tat odnesel tudi 9 steklenih vzhvalnega stročnega fižola in zob. Mali senat je tatu obsodil na 6 mesecev pomarača pa na dva meseca zapora.

skl univerzi g. Ivan Vurnik, je problem s popisom njegov projekt zgradbe vseučiliške knjižnice v Ljubljani. Poleg tega je v brošuri objavljena primerjava njegovega projekta s projektom, kakor je izšel v publikaciji »Univerzitetna biblioteka ljubljanska 1933«, in sicer glede velikosti prostorov v obeh projektiranih zgradbah nove knjižnice.

Dr. Walter Schmid o arheoloških raziskavah Naurpta — Vrhnice. Graška »Tagosposte« je pridobila v nedeljski številki daljši članek univ. prof. dr. Walterja Schmid a o nedavnih raziskavah rimskega mesta Nauptus, današnje Vrhnice. Naš rojak, ki si je pridobil neveljnih zaslug za spoznavanje davne preteklosti slovenske zemlje, izrhuovo obravnava »omen Nauptus«, zlasti in luči novih izsledkov, ki so jih prinesla jesenska izkopavanja. Skica doc. tehnične fakultete v Ljubljani inž. J. Črnica prikazuje lego posameznih ubikacij v davnem rimskem silišču.

Balkanskem institutu v Beogradu so daljši informativen članek dr. Otona Berkopca Pisev upravičenega grana, da izdajatelj glasila tega instituta »Revue internationale des études Balcaniques« ne priznava nobnega slovenskega jezika za »vodilni evropski jezik« in pravi, da to mesto gre rusini kol jeziku največjeza slovenskega naroda.

Časopis za umetnostni trg in zbirateljstvo naslovom »Die internationale Kunstwelt

Iz Celja

Ljudsko vucanje v ponedeljek 14. t. m. ob 20. do preuvali v risnici deške mešarske šole g. prof. Srečko Brodar o »Novih odkritjih iz stare kamene dobe v Potočki zajuki in v Račecanu«. Zanimivo predavanje odo pojanjevala akcijo sliko.

Predavanje o sloveskem egzizmu bo v nedeljo 13. t. m. ob 9. v mali dvorani Narodnega doma na sestanku, ki ga bo priredil mladinski odtsek Društva jugoslovenskih obrtnikov.

Dobava vode iz mestnega vodovoda v okoliški občini. Mestno poglavarstvo javlja, da mestna občina celjska na podlagi sklepa mestnega sveta z dne 21. decembra 1934 do nadaljnjega dovoljuje dobavo vode iz mestnega vodovoda tudi okoličanom, če vložijo zadevno prošnjo.

Casopisje v Celju. Lani so izhajali v Celju naslednji listi: »Nova doba« (1 krat na teden), »Deutsche Zeitung« (2 krat na teden), »Slovenski hmeljar« in »Slovenski gospodarski list« (oba 2 krat na mesec), »Gostilničarski vestnik«, »Hmeljarski vestnik« in »Mladika« (mesечно) ter Vestnik Sokolske župe Celje (10 krat na leto). Poleg tega se v Celju tiskajo še tri revije, ki pa izhajajo drugje. Lani je prenehal izhajati meseniček »Treznost«.

Občni zbor Sokola v Celju bo drevi 11. t. m. v Sokolskem domu v Gaberju. Zaradi važnega programa za bodoče leto naj bi vse članstvo pokazalo malo interesa s svojo navzočnostjo. Začetek ob 20 uri.

Prijavite motorna vozila, fjakarske vozove in bicikle! Lastniki biciklov iz območja predstojništva mestne policije (Celje mesto Gaberje, Zavodna, Breg, Lisce in Lava) ne plačajo letne takse pri davčni upravi kakor doslej, temveč prilepijo na prijavi polji k prijavi taksi, ki znaša 5 dinarjev, še kolek za 20 Din, skupaj torej 25 Din. Tako kolikavno polo in prometno knjižico oddajo pri mestni policiji (soba št. 36) v potrdilo. Za vsa ostala vozila se plača letna taksa pri davčni upravi, prijavnata taksa pa pri pristojni upravni oblasti, kjer je dotično vozilo v evidenci. Rok za plačilo prijave in letne takse poteče 31. t. m.

Vlom v trafiko. V noči od ponedeljka do torka je nekdo vliomil v trafiko na Obrežni cesti v Liscach in odnesel nekaj specialnega blaga v vrednosti 28 Din. V to trafiko je bilo vliomljeno že v decembru.

Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 zvočni film »Charleyeva tetca« in zvočni tednik.

Dopolnilna prenosna taksa, ki na leto ne znaša več kakor 500 Din, se mora plačati naprej za vse leto, in sicer najkasneje d. št. 1. t. m. Za neplačano ali prepozno plačano takso se plačajo predpisane zmnudne obresti in izvršilni stroški Taksa za vse objave in reklame se mora plačati do 5. t. m. Kazen za neplačano ali prepozno plačano takso je trikratni znesek takse Taksa za biljarde se plača do 15. t. m. Novi biljarde se morajo prijaviti v roku 15 dni po navedeni in plačati prijavnam letna taksa. Takso za otvorenje in tekoče račune za prejšnje polletje je treba plačati do 15. t. m. Zakašnitev plačil se kasnuje s trikratnim zneskom redne takse Taksa za pravico da se točijo pijače, se mora plačati za prvo polletje do 31. t. m. Zakašnitev plačila se kasnuje s enkratnim zneskom redne takse.

Mariborski sejmi so znani. 80 jih je bilo v preteklem letu. Na mariborskih sejmih se delajo važne kupčije z avstrijskimi in italijanskimi prekupčevalci. 14.502 repov je bilo vsega skupaj prignanih v preteklem letu, in sicer 3563 volov, 386 bikov, 9718 krav, 433 telet in 462 konja. Prodani sta bili približno dve tretjini prignanih repov (8007). Na svinjske sejmje je bilo pripeljanih 12.104, prodanih pa samo 4933 svinj.

Mariborčani pojedjo mnogo rib 9377 kilogramov so jih konzumirali v preteklem letu. Mariborske gospodinjice očitno dajo

prednost morskim ribam, katerih je Maribor zaužil 721 kg. sladkovodnih pa 3166 kilogramov.

Utopljenka je znana. V predvečerajšnji številki smo poročali o neznanu utopjenki, ki so jo našli delavci, zaposleni pri regulacijskih delih, v bližini Sv. Martina pri Vurbergu. Zdal se je posređilo ugotoviti identiteto. Gre za 47 letno železničarjevo ženo Emo Lamutovo iz Brestrince pri Mariboru, ki je bila že 21. nov. lani šla od doma in se odtlej ni več vrnila k svojemu možu. N. se pojasnjeno, ali gre za samomor ali pa za nerečno naključje.

Požar. V Motovilih je nastal pri posestniku Petru Gombacu požar, ki je gospodarsko poslopje popolnoma upepilil. Obstaja sum, da je ogenj zanetil zlobna roka.

Pravde so drage. Pri tukajšnjem okrožnem sodišču so plačale v preteklem letu stranke za takse 366.323,70 Din, pri okrajnem sodišču pa 948.146,26 Din, skupno 1.314.469,96 Din. Pri okrajnem sodišču je vrigel največ mesec oktober, in sicer 95.126,70 Din. pri okrožnem sodišču pa največ mesec junij, ko so znašali izdatki na taksh 40.438,90 Din.

Stekleničko karbolineja si je preskrbela 4 letna Eliza G. in šla v stranšiške restavracije v Jurčičevi ulici. Našli so jo v bolnišnici, kjer so ji nudili prvo pomoč.

Gospodarstvo

Nujna taksa vprašanja

Spomenica gospodarskih zbornic

V številki od 9. in 10. t. m. je »Jutro« objavilo vsebino spomenice, ki so jo predložili te gospodarske zbornice finančnemu ministru glede vprašanja pridobitine. V naslednjem objavljamu v glavnem še vsebino spomenice glede takšnih vprašanj, ki je bila istocasno s prvo spomenico predložena finančnemu ministru.

Politika brezobzirnega obremenjevanja davčnih zavezancev, ki se je v zadnjem času vodila v naši državi, je posebno prišla do izraza v gotovih spremembah in dopolnitvah takšne tarife, a še bolj v njenem izvajanju. V naslednjem navajamo nekaj najmarkantnejših in najtežjih takih primerov.

Priznanična taksa na plače namoščencev

Po tarifi št. 33 takšne tarife je treba za potrdila in priznanice, v katerih se potrjuje prejem lastne vsote ali predmeta plačati (razen v bančnem poslovanju) takso 1/2% vrednosti sprejetega predmeta. Poslednji odstavek prve pripombe k tej tarifi št. 33 določa, da se mora ta taksa plačati tudi tedaj, kadar uslužbenec sprejme plačo na podlagi podpisane ali nepodpisane seznama, ali pa če se mu plača knjiži na njegov tekoči račun. Pojasnilo generalne direkcije davkov od 1. februarja 1928 pravi k tej tarifi št. 33, da se taksa plača za potrdila ali priznanice, s katerimi se potrjuje sprejem lastne vsote ali predmeta, torej za samo listino o prejemu ohraneno za potrdilo. Če tako potrdilo ne obstoji, se ne more zahtevati taksa iz te tarifne številke. Izjema od tega pravila velja v smislu člena 53. takšnega in pristojniškiga pravilnika le za privatne uradnike in uslužbence, med katere se na morajo všteti ročni delavci.

Iz vseh teh predpisov je razvidno, da se ima priznanična taksa po tar. št. 33 plačevati izključno na potrdila in priznanice, kadar obstojajo, pri čemer je kot potrdilo smatrati tudi podpisane ali nepodpisane sezname plač in tekoče račune namoščencev, kadar se plača knjiži na tekoči račun dolžneza namoščencev. Z drugimi besedami obstojata takšna dolžnost samo v gornji navedenih primerih, kar je brez vsake diskusije.

V zadnjem času pa se prihajali finančni kontrolni organi v obrate in so kaznovali lastnike obratov, ker niso oddali priznanic ali pobrali priznanične takse na plače svojih uradnikov, in sicer za vs. čas od 1. 1929. naprej. Docela netočno in protizakoniko je toinačena, da bi bilo izdajanje priznanične namoščencev obvezno, odnosno da se tar. št. 33 nanaša na vse primere, kjer gre za izplačilo plače. Sicer ne obstoja predpis, da se plače ne bi smele izplačevati brez ustreznih listin. Še manj predpis, da se ta taksa nanaša na samo izplačilo. Medtem je finančno ministristvo 17. maja 1934. izdalo razpis, v katerem izrečno zahteva, da je za plačilo te takse merodajno izplačilo, medtem ko potrdilo o izplačilu ni merodajno. Ta razpis nadalje pravi, da pride v poštev priznanična taksa, kadar privatne osebe in ustanove zplačilo plače svojim uslužbencem kjerkoli v svojih knjižah vnesajo, tako da obstojajo o izplačilu pismeni podatki, in da le tedaj ne obstoja takšna dolžnost, če ne obstoja noben pismeni podatek. Spomenica pravi, da je ta razpis šel v negiranjuzakona do neverjetnosti. Taksa iz tar. št. 33 bi se na ta način pretvorila v takso na vsako izplačilo, o katerem obstoja pismena sled (torej če je poljetje, ki je vsoto izplačalo, ta izdajate kjerkoli vneslo v svoje knjižice. Tako prihajamo do paradoksa, da mora privatni namoščencev to takso plačati samo zaradi tega, ker izplačilo delodajalec zabeleži v knjižah. Iz navedenih razlogov je neobhodno potrebno, da se takšna dolžnost po tar. št. 33 izvaja samo v onih primerih, ki so jasno in izrečno v zakonu navedeni in da se vsi zakonu protivni predpisi in razpisi nujno razveljavijo. Poleg tega je treba jasno precizirati, katere osebe se imajo za uslužbence in na katere se nanaša takšna dolžnost.

Ukinjeno pobiranje 1/10 izrečnega prispevka od delavstva

Važen razpis finančne direkcije

V zadnji nedeljski številki je »Jutro« poročalo, da je Državni svet z odločkom od 17. decembra 1934. v celoti potrdil sodbo upravnega sodišča v Celju glede pobiranja 1/10 odst. izrečnega prispevka od delavstva, ki ni v skladu z zakonom. Sedaj je finančna direkcija v Ljubljani poslala vsem davčnim upravam odlok (od 5. t. m.), ki pravi naslednje: Upravno sodišče v Celju je v več analognih primerih razsodilo, da z razpisom finančnega ministristva od 4. junija leta 1934 (30.1.6) ni pravilno interpretiran § 16. finančnega zakona za leto 1934-35, ker navedeni paragraf vpo ure oprečja izrečnega doprinosu vpo uslužbenca, ki so oprečeni uslužbenčeskiga davka. Po razlagi upravnega sodišča so izrečnega prispevka oproščeni vsi delavci, pri čemer je poim »delavca« razumeti po določilih zakona o zasiti delavcev. Za delavce potemtakem ni smatrati namoščencev, ki v glavnem le nadzorujejo delovanje drugih ročnih delavcev. Obratovodji, mojstri, poljiži itd. so torej zavezani izrečnemu prispevku. Dedukcijo upravnega sodišča je v konkretnem primeru potrdil Državni svet z razsodbo od 17. decembra 1934. št. 33.143.

Glede na navedeno razsodbo državnega sveta vam naročam, da v bodoče ne pobirate več izrečnega prispevka po določilih prej omenjenega razpisa finančnega ministristva št. 30.1.6.34, temveč da smatrate do nadaljnjih navodil vse delavce in dni narje proste izrečnega prispevka, pri čemer je paš pojm delavca pravilno interpretirati.

Z gornjim razpisom finančne direkcije je torej uspešno zaključeno prizadevanje za pravilno interpretacijo § 16. finančnega zakona, ki je trajalo skoro pol leta (če 13. junija 1934. je »Jutro« opozorilo na nezakonskost omejenega finančne uprave z zakonskimi določilami). Doseči bo treba sedaj se to, da se od delavcev nepravilno pobirani in preodkazani zneski tega 1/10 odst. izrečnega prispevka povrnejo delavstvu.

Gospodarske vesti

Hotelijski kongres, kakor znano, je Zbornica za TOI v Ljubljani povabila za 19. t. m. zagrebško, splitsko in dubrovniško zbornico na skupno tujsko-prometno konferenco, ki ima namen pripraviti predloge, ki se naj izvedejo do prihodnje tujsko-prometne sezone. Sedaj poročajo iz Zagreba, da se bo teden dni pozneje vršil tam kongres hotelierjev iz vse naše države, ki ga sklicuje izvršilni odbor Jugoslovenskega in jadranskega hotelierskega saveza v Zagrebu. Kongres se bo vršil v hotelu »Esplanade« v času od 25. do 27. januarja. Na dnevni red kongresa so naslednja važna vprašanja: 1. Pozdrav predsednika Koste Milunova 2. sanacija hotelske industrije z referati a) hotelirstvo na Jadranu, b) hotelirstvo na Bledu in v Sloveniji; c) hotelirstvo v kopališčih in d) hotelirstvo v mestih. 3. Ustanovitev hipotekarne banke za hotelirstvo in turizem; 4. propaganda, urditev in racionalizacija hrane; 5. vprašanje godnja doklada 5. zakon o turizmu in hotelirstvu; 6. telefonska komunikacija; 7. telefonsko-ugodnosti za hotele; 8. stanovska vprašanja; 9. strokovna izobrazba in strokovni pouk.

Ratunska taksa

Spomenica nato navaja nove določbe takšne tarife po tar. št. 34, ki se nanaša na računsko takso ter ugotavlja, da so v smislu druge pripombe k tej tarifi številki dolžni izdajati račune, note itd.: 1. trgovci in obrtniki; 2. gostinski obrati. Pri trgovcih in obrtnikih pa obstoja ta obveznost v smislu besedila takšne tarife samo v pogledu terjatve in dobav, pri gostinskih obratih pa na potroške v lokalih Polenta kem obstojata tri davčne osnove. To so terjatve dobava in potroške. To se zrceno navaja v drugi pripombi, kar pomeni, da so to trije različni pojmi. Terjatve involvira v seš časovno razdobje med postankom delne obveze (to je kreditnega odnošaja) in njegove likvidacije odnosno izplačila; dobava pa involvira v seš časovno razdobje med odpremetu od strani posiljalca in prejemu isteza predmeta od strani asoclopnika. Pri potroški pa se nred mel izročiti od prodajalca kupcu iz roke v roko za gotovino. Jasno je, da po besedilu

ZVOCNI KINO SOKOLSKI DOM
Tel. 3387 v siskli Tel. 3387

Na splošno željo predvajamo
še danes ob 7. in 9. uri
monumentalni vefilim

Kleopatra

V dopolnilo nov Foxov zvočni tednik.
Rezervirajte si vstopnice telefonično!

Jutri:
»Velika ljubezen mladega princa«

kupceve nasproti prodajalcem, kakor tudi vseh nasproti državi.

Je pa še druga stvar, ki je protivna zakonu in ki še bolj poostruje sedanje stanje. Finančno ministristvo je 26. aprila preteklega leta izdalo akt, ki pravi, da morajo kupci vedno zahtevati izdajanje taksiiranih računov, ker dobe za 100 takih taksiiranih računov eno četrtino plačane takse. To opozorilo so davčna oblastva razumela tako, da trgovci takse ne smejo prevladati na kupeca in so tudi prepovedala trgovcem zaračunavanje ter izrekla v tem pogledu tudi že kazni, čeprav nikjer ni prepovedano, da bi prodajalec takso zaračunal kupcu. Takšna tarifa sama govori o povračilu takse, kar pomeni, da je sam zakonodajalec smatral, da se bo ta taksa prevladala na kupeca. Vsekakor ne obstoja noben zakonski niti drugi predpis, po katerem bi bilo prepovedano, da se taksa prevladala na kupeca in je zato nujno potrebno, da se v tem smislu izda navodilo vsem pristojnim oblastvom.

Zastaranje takšnih prestopkov.

Končno zahteva spomenica sprememba kazenskih določb v takšnih stvareh. Po zakonu o taksh zastara pravica države na takso v petih letih, toda rok pričenja teči pri listinah šele od dneva, ko se listina prvikrat uporabi pred oblatvijo odnosno kadar tudi brez tega oblatvijo zve za tako listino, v ostalih poslih pa od dne, ko oblast zve, da taksa ni plačana. Četudi bi se dali motivi za to strogo določbo braniti s fiskalnega stališča, vendar gre ta določba predaleč. Pogosto se dogaja, da kakšna privatna listina zgolj slučajno ali zaradi denunciacije po 10 ali 20 letih pride do vednosti oblasti. Oni, ki je zagrešil netaksiranje, je že davno umrl, nasledniki pa za to stvar niso vedeli. Če pride taka listina do znanja oblasti, se oavžik temu smatrajo nasledniki kot krivci in morajo plačati visoko kazensko takso, in to za listino, ki je že davno izgubila vsako pravno in praktično vrednost. Sedanje pravno stanje predstavlja ogromno stalno nevarnost za mnoge državljane ki niso krivi. Zato je treba to določbo spremeniti. Kazenski zakonik določa za najtežje zločine zastaranje v 20 letih od dneva, ko je bilo dotično delo storjeno, medtem ko citirana odredba takšnega zakona ustvarja stalno nevarnost desetletja in brez meje.

odnošaji med podjetji in namoščenci; 8. Davcne in takane oiajsave za notolsko industrijo.

Važni sklepi seje ravnateljstva Zveze jugoslovenskih obratnic v Ljubljani. Na svoji seji dne 9. t. m. je Zveza jugoslovenskih obratnic pod predsedstvom ravnateljstva g. Pretnarja razpravljala o vprašanju mobilizacije naših obratnic in o prireditvi potujočih vsedravnih aranžmanov razstave, ki naj pokaže, kaj so samoupravne aranžmanice storile za gospodarski napredek in da torej zaslužijo vsaj pomoč. Končno se je razpravljalo o propagandni akciji zveze ter o tesnejših stikih z vevajalnimi aranžmanicami.

Razpoređeno pridobitine. Davčna uprava Ljubljana - mesto razglasi, da je razpoređeno pridobitine in pavšalnega davka na poslovni promet za davčno leto 1934 razpoređjen na vpogled davčnim zavezancem med običajnimi uradnimi urami v času od 14. januarja do 21. januarja 1935 pri davčni upravi za mesto v Ljubljani, Vodnikov trg št. 5-11. nadstropje, soba št. 12. - Vsi davčni zavezanci so že posebej obveščeni o ugotovljenih davčni osnovi in o omerjenem davku s plačilnimi nalogi (obveščili). Proti višini davčne osnove in omerjenega davka se davčni zavezanec lahko pritoži v roku 30 dni po prejemu plačilnega naloga. Kolek za pritožbo 20 Din.

Stanje Italijanske banke po uvedbi strogega deviznega režima. Kakor smo že vnaprejšnje poročali, se je padanje zlataga zaklada Italijanske banke v prvem izkazu po uvedbi strogih deviznih ukrepov ustavilo. V drugi tretjini decembra so se namreč zlate in devizne rezerve prvič zopet povečale za 40.1 milijona lir. Te dni je bil objavljen izkaz za 31. december preteklega leta, po katerem se je zlati zaklad v zadnji tretjini decembra povečal za 11.3 na 581.5 milijona lir, devizne rezerve pa so narasle za 35.3 na 71.6 milijona lir. Istočasno je obtok bankeovcev narasel od 12.757 na 13.415 milijonov lir. Skupni dotok zlata in deviz znaša torej v prvih dveh izkazih po uvedbajenju strogega režima in dolžnosti oddajanja razpoložljivih deviz italijanskih tvrdki in denarnih zavodov 86.7 milijona lir, kar pa ni mnogo, če se upošteva, da so v zadnjih dveh izkazih pred uvedbo novega režima padle te rezerve za 181.3 milijona lir.

Dobave. Dne 31. t. m. se bo vršila pri vojnotehničnem zavodu v Kragujevcu oferta licitacija glede dobave azbesta, grafitu, gume, 1. februarja pa glede dobave 20.000 metrov impregniranega platna, 150 kg sukanca, 100 m lanenih jermenov. Dne 7. februarja se bo vršila pri upravi državnih monopolov v Beogradu oferta licitacija glede dobave ca. 90.000 kg polkarkona. Pri upravi jeftinišne okrožnega sodišča v Ljubljani se bo vršila 12. t. m. ob 11. dopolne pismena oferta licitacija za dobavo sukanca, dvovalkanin, molnosna, blaga za brisače, sukanca in usnja. Dravska delavnica v Ljubljani sprejema do 25. t. m. pismene ponudbe za dobavo vijakov, malic, podložnic, železa, kisika, krede, ležišnega olja, steklene platna in usnja.

Borze

10. januarja.
Na ljubljanski borzi sta danes devizi London in Newyork zopet oslabele. Tečaj ostalih deviz se je niso bistveno spremenili. V privatnem kliringu notirajo avstrijski šilingi 8.10 do 8.20, iz Zagrebu promet po 8.15, grški boni na 30 do 30.75, v Zagrebu promet po 30.50. Angleški funti so se

v zagrebškem privatnem kliringu trgovali po 223, španske pezete so se nudile po 5.80, madžarski pengi pa po 8.75.

Na zagrebškem efektm tržišču so državni papirji obdržali dosežene višje tečaje. Vojna škoda se je za ksa trgovala po 354 (v Beogradu po 358.50), za februar po 358 (v Beogradu po 355) in za mare po 354 in 355 (v Beogradu po 356). Nadalje je bil promet v 8% Blairvrem posojilu po 70. v 4% agrarnih obveznicah po 43 in v 6% begluških obveznicah za februar po 61.50. Končno je bil promet v delnicah Priv. agrarne banke po 234 in 234.

Devize
Ljubljana. Amsterdam 2308.79 - 2320.15, Berlin 1306.60 - 1311.50, Beograd 1292.21 - 803.21, Curih 1105.85 - 1111.35, London 167.15 - 168.75, Newyork 3375.58 - 3403.84, Pariz 225.88 - 226.40, Praga 142.46 - 143.32, Trst 291.52 - 293.92 (prejeto 28.5 odst.) Avstrijski šiling v privatnem klirinu 8.16 do 8.20.

Zagreb. Amsterdam 2308.79 - 2320.15, Berlin 1306.60 - 1311.50, Beograd 1292.21 - 803.21, London 167.15 - 168.75, Milan 291.52 do 293.92, Newyork kabel 3397.58 - 3425.84, ček 3375.58 - 3403.84, Pariz 225.28 - 226.40, Praga 142.46 - 143.32, Curih 1105.85 do 1111.35.

Curih. Beograd 7.02, Pariz 20.3750, London 15.15, Newyork 3.7.75, Bruselj 72.2750, Milan 26.42, Madrid 42.2250, Amsterdam 208.7750, Berlin 123.90, Dunaj 57.45, Stockholm 78.10, Oslo 76.10, Kobenhavn 67.55, Praga 12.89, Varšava 58.25, Atene 2.93, Bukarešta 3.05.

Dunaj (Tečaj v priv kliringu.) Beograd 12.29, London 26.48, Milan 46.02, Newyork 5.6.23, Pariz 35.58, Praga 21.84, Curih 174.28, 100 S v zlatu 128 S pap.

Elekti
Ljubljana. Vojna škoda 352 - 354, 7% investicijska 72-73, 8% Blair 70-72, 7% Blair 61 - 62, 7% Drž. hipotekarna banka 70 den., 4% agrarne 43 - 44, 6% besluške 60 - 62.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 353 - 354 za februar 353 - 354, za mare 354 - 354.50, za april 353 den., 7% investicijsko 71 - 73, 4% agrarne 43 - 43.50, 7% Blair 61.50 - 62, 8% Blair 70 - 72, 7% Drž. hipotekarna banka 69 - 73, 6% begluške 60 - 61, za februar 60.50 - 61.50; delnice: Narodna banka 455 den., Privil. agrarna banka 232 - 234, Trboveljska 107 do 115.

Beograd. Vojna škoda 353.25 - 354 (353.50), za januar - (353), za februar 354 do 354.50 (353), za mare 355.50 - 356 (356), 7% investicijsko 71.50 - 73, 4% agrarne 43.25 - 44.50, 6% begluške 61 - 61.50 (61.50, 60.25), za februar 61 - 61.50 (61.50), 8% Blair 69 - 70, 7% Blair 60.50 - 61.50 (61.50), 7% Drž. hipotekarna banka 69.50 den., Narodna banka 4750 - 49.0, Privil. agrarna banka 232 - 234 (235, 232).

Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 12.95, Državne železnice 31, Trboveljska 14.50, Albino-Montan. 11.80.

Blagovna tržišča

ZITC
+ Chicago, 10. januarja. Začetni tečaji: Pšenica: za maj 101.125, za julij 93.50, za september 91.76; koruza: za maj 90.8750 za julij 86.

+ Winnipeg, 10. januarja. Začetni tečaji: Pšenica: za maj 84, za julij 84.

+ Ljubljanska borza (10. t. m.) Tendence za zito prijazna. - Nudi se (vse) feo nakladana postaja): pšenica: baška 79 kg, gorjanbantska, 7778 kg in sremeska 7879 kg po 111 - 113, doljanbantska, 7778 kg po 109 - 111, slavonska, 7677 kg po 117 do 119 in potiska, 7879 kg po 119 - 121, koruza: baška po 61 - 63, sušena po 60 do 71, banatska po 59 - 61 in sušena po 66 - 68, moka: baška in banatska po 177.50 - 197.50, baška 2: po 162.50 do 177.50 in baška 5: po 142.50 - 157.50.

+ Novosadska blagovna borza (10. t. m.) Tendence je bila čvrsta. Promet srednji. Pšenica: baška in sremeska 110 - 112; banatska 108 - 110; slavonska 114 - 116; baška ladja Tisa 118 - 120; ladja Begej 116 - 118 - Koruza: baška in sremeska 61 - 63; sušena 65-67; banatska 57-59; sušena 62 - 64. - Oves: baški in sremeski 70 - 78; slavonski 81 - 83; baški, ladja 84 - 86. - Ra: baški 105 - 107. - Jermeni: baški, sremeski, 65/66 kg 165 - 107.50; jari 67/68 125 - 127.50. - Moka: baška in banatska (v oklepajih sremeska in slavonska): oge in oge 175 - 195 (172.50 do 182.50), 2: 155 - 157 (152.50 - 162.50), 3: 135 - 155 (132.50 - 142.50), 4: 117.50 do 122.50 (115 - 125); 7: 105 - 110 (105 do 110), 8: 80 - 85 (80 - 85). - Otrubi: baški, sremeski 69 - 71; banatski 68 - 70. Fitol: baški in sremeski beli 130 - 132.50.

+ Budimpeštanska terminska borza (10. t. m.) Tendence stalna. Promet živahen. Pšenica: za mare 16.44 - 16.45, za maj 16.90 - 16.91; koruza: za maj 11.85 - 11.86.

Razbremenjeni zakonski moške

Komisija za revizijo angleškega civilnega prava je izdala poročilo, ki zahteva, da se naj zakonski moške osvobodijo jamstva z avse dolgove in druga dejanja, ki bi jih napravile njih žene brez njihove vednosti in soglasja. Poročilo utemeljuje to zahtevo s tem, da imajo angleške žene danes iste pravice kakor moški in bi bilo nezmišlno, če ne bi jim naložili tudi istih dolžnosti in odgovornosti. Kako se bodo ženske izjavile o tem, še ni znano.

Židje v Turčiji

Velika židovska zveza »Agaminal« na Turškem, ki se je prekrstila v »Arkadijski Jurda«, ki se pozval avse židje v tej državi, naj opuste svoj dosedanj obveščalni jezik staroslovenski in ga nadomeste s turškim jezikom. Ta poziv je v zvezi s zadnjimi odredbami turške vlade, ki hoče odpraviti vse, kar na Turškem ne diši po turškem. Tako se morajo poturčiti tudi rodbinska imena, izginiti morajo vse končnice, ki spominjajo kakor »ove« vseh ali »ice« na slovensko, »jane« na armensko in »sise«, »ose«, »sake« na grško poreklo turških državljanov.

Revija

ZIVLJENJE IN SVET
POSAMEZNA ŠTEVIKA 2 Din
SEGAJTE PO DOBREM ŠTIVU!

Citajte tedensko revijo
„ZIVLJENJE IN SVET“

Mraz in življenje

Ljudje, živali in rastline v hladu - Nedosegljiva absolutna ničla živali ob nizki temperaturi - Katero najnižjo mrzlotno mejo prenese človek

Ob neki najnižji temperaturi mora umreti brezpogojno vsako življenje, ker se v njem molekuli prenehajo gibati. To je temperatura 273,2 stopinj pod ničlo, slovi absolutna ničla. Do danes je v laboratorijih se niso dosegli in je mogoče nikoli ne bodo, vendar pa so se ji približali na 0,8 stopinj. To je bilo v eksperimentu pri katerem je uspelo spraviti helij v trdo stanje. Če hočemo helij spremeniti samo v tekočino, še vedno potrebujemo 268,5 stopinj mraza.

To je silovit mraz, a vendar se more živalsko življenje za kratek čas ohraniti tudi v njem. Svoječasno smo poročali o pokusu, pri katerem so neke primitivne črve in podobne živali v njihovem mirujočem stanju, torej izsušene postavili v tekoč helij, v temperaturo 268,5 stopinj pod ničlo. Ko so jih po nekoliko urah počasi ogreli, so živalice spet oživele. Isti pokus uspešno napravili tudi z njihovimi jajčeci.

Prof. Pütter je oživel celo živali, ki niso bile izsušene in ki so bile 24 ur v temperaturi - 263 stopinj. K temu bi pripomnili, da učinkuje ledna sveča v prostoru s to temperaturo kakor žareče železo, ki ga vrže v hladno vodo, taker in svinec postane trda kakor jeklo.

Tudi bakterije ostanejo žive še po mrazu - 200 do 260 stopinj in celo glivice plesni prenesejo temperaturo - 200 stopinj brez škode. Tudi med visokimi rastlinami imamo takšne, ki prenesejo zelo nizke temperature, tako macesni in breze v vzhodnosibirski Tajgi, kjer morajo vztrajati v temperaturi - 30 do - 50 stopinj in več, čeprav v otrepem stanju. Gorska zlatca (ranunculus glacialis), ki jo dobimo kot najvišjo našo rastočo cvetko še v višini 4000 m, dobro prebije najhujši mraz. Njeni belo-rožnati cveti postanejo trdi kakor led, a v milejšem vremenu se spet otažajo in cvetejo dalje.

Kar se tiče človeka, vemo, da umre, čim pade njegova telesna temperatura na 25 stopinj (nad ničlo!). Za kratek čas prenese pa seveda tudi človek velik mraz. To sta pokazala pred tremi leti dva ameriška učenjaka, ki sta se v lahki obleki zaprla v ledenico v kateri je vladala temperatura - 30 stopinj. Že po 15 minutah sta se onesvestila, a sta bila kmalu spet na nogah, ko so ju počasi ogreli. Meritve so pokazale v njihovih ustih navzlic silnemu mrazu še vedno temperaturo + 28 stopinj. A že po sedmi minuti v ledenici ni mogel nobeden med njima več spregovoriti.

Rodil se je mrtev, potem pa je oživel

Iz Londona poročajo o nenavadnem slučaju, ki se je primeril neki angleški rudarjevi ženi. Rodila je mrtvega otroka, ki so ga celo uro skušali oživiti z umetnimi sredstvi, pa niso dosegli nobenega uspeha.

Porod je bil zelo težek. Zdravnik je moral izvršiti operacijo na materi, ki je trajala celo uro. Ves ta čas je bil novorojenček izročen bolničarki, ki se je trudila, da bi odzdravila v njem iskro življenja.

Ker pa srce kljub poskusom ni hotelo reagirati, se je zdravnik odločil za injekcijo adrenalina. S tem je spravil srce v utripanje. Pokazalo se je, da je to stimulacijsko sredstvo dovolj močno. Otrok je začel dihati, potem ko se je v začetku najprej nekoliko davil. Kmalu so zadoneli iz grla malega zemljana tudi prvi glasovi in srečna mati je kmalu mogla pritisniti otroka na svoje prsi.

Dve filmski zvezdnici

Dolores del Rio in Constanca Bennetova, fotografirani na tradicionalnem plesu filmskih veličin v Los Angelesu

Sto žrtev letalske katastrofe

V bližini mesta Karahi v Indiji so imeli te dni večje vojaški letal. Manevri so se imeli zaključiti s poletom in obstreljevanjem kolon, ki so bile na pohodu proti neki postojanki. V ta namen se je letalec, ki je markiral bombni napad, spustil do nižine 400 m nad zemljo. Tam je šele spoznal, da se je aparat izvil njegovi oblasti. Letalo je tresčilo na tla, in sicer naravnost med najgostejše oddelke pehote. Učinek padca je bil strašen. Enajst vojakov je bilo na mestu mrtvih, okoli 90 pa ranjenih. Od teh se jih desetorica še bori s smrtjo. Prizorišče katastrofe je napravljalo strašen vtis bojišča, na katerem je obležala množica poražene vojske.

Največji teleskop

Na sliki vidimo delavce pri vlivanju leče za največji teleskop na svetu, ki ga bodo namestili v kalifornijski zvezdarni

„Ta je pravi!“

Peti dan procesa proti Hauptmannu - Zeleni avtomobil z lestvo - Grožnje Lindberghovi ženi in njenemu drugorojencu

Bled in zmeden je stopil Bruno Richard Hauptmann v sodno dvorano peti dan obravnave. Upri je oči v porotnike, ki se zavzemali svoje prostore, kakor bi hoteli razbrati z njihovih obrazov, kakšno sodbo imajo o njem. Ko je videl okoli sebe povsod trde, neizprosne poteze, se je zatekel njegov pogled k očem njegove žene, ki se mu je ljubeško in vzpodbudljivo nasmehnila. Žena se mu je približala in začela sta se razgovarjati o vsakdanjih stvareh.

Po sklepu sodišča je bil prvi zaslišan izvedenec za prstne odtise Frank Kelly, ki je svojčas pregledal ozemlje, po katerem je bežal ugrabitelj z otrokom in preiskal tudi sobo. Njegova naloga je bila ugotoviti prstne odtise zločinca. Toda Kelly je izjavil, da ni nikjer v vili našel najmanjšega sledu o kakršnih prstnih odtisih. Pač pa je mogel ugotoviti na vrtu vile v Hopewellu

sledove moških čevljev ameriške številke 9. Oseba, ki je nosila ta čevljev, pa si ga je nedvomno ometala z volneno nogavico, da je lažje zabrisala sledove za seboj.

Za Kellyjem je prišel na vrsto štetihi stavec z imenom Hochmuth, ki živi v bližini Lindberghovega imenja v Hopewellu. Izjavil je, da je videl na dan ugrabitve v bližini posestva zelen avto. V njem je sedel moški, ki se mu je obraz nenadoma spremenil, ko je videl, da ga stavec opazuje. Hochmuth pravi, da je bila

v avtu tudi lestva.

Predsednik obravnave je vprašal prič, če se znaniti ne moti v osebi zločinca. Hochmuth je nato stopil bliže k Hauptmannu ter si natančno ogledal njegov obraz. Položil je roko na obtoženčeve rame ter dejal z mirnim glasom: »Ta je pravi. V sodni dvorani je zavladala za trenutke Hauptmannov branitelj Reilly ter je skušal izpodbijati starčeve navedbe, češ da je mož naglušen in da slabo vidi. Vendar mu ta poskus ni uspel, nasprotno pokazalo se je, da je Hochmuth v pogledu vida

popolnoma zanesljiva prič.

Kot nadaljnja obremenilna prič je bil zaslišan newyorški avtomobilski vozač John Peronne. Izjave tega moža so dovedle do dramatičnih prizorov. Priča je namreč izjavil, da mu je Hauptmann 12. marca v Bronxu izročil 1 dolar ter mu stisnil v roko pismo za dr. Condon. Državni pravdnik ga je zaradi slednje trditve še enkrat vprašal, naj izrecno ponovi svojo izpoved, sofer je tudi v drugo ponovil iste besede in je na vprašanje sodnika, če se ne moti v osebi obtoženca, odločno dejal: »To je prav tisti, ki mi je stisnil v roko denar in pismo. Hauptmann je

izjavo tako razburila, da se planil pokonci in zaklical vozaču: »Lažete!« Izpovedta Peronne je posebno važna

zato, ker je zdaj kot prič na vrsti dr. Condon, posredovalec med Lindberghom in ugrabiteljem. Glede njega bi Hauptmann sam priznal, da je bil v usodni noči v otroški spalnici Lindberghove vile v Hopewellu.

Hauptmann in skrivnostni John, kateremu je vrzel čez pokopališče mid v polnočni uri 50.000 signiranih dolarjev, ena in isti oseba. Dr. Condon napoveduje tudi senzacijo z izjavo, da mu je Hauptmann sam priznal, da je bil v usodni noči v otroški spalnici Lindberghove vile v Hopewellu.

Newyorški »Daily News« poročajo, da prejema gospe Lindberghova odjaka, je bila zaslišana na sodišču v Flemingtonu, dneвно

grozilna pisma, v katerih ji neznan pišec pretiže s smrtjo. Napovedujejo pa tudi, da bodo ugrabili njene drugorojenca Johna, ki ga imajo Lindberghovi zaradi sigurnosti v New Yorku pod strogim nadzorom. Grozilna pisma prejema tudi člani državnega tožilstva in odvetniki, ki zastopajo obtožnico proti Hauptmannu.

V Flemingtonu je naval ljudstva v sodno dvorano povzročil zdravstvene nepriljetnosti. Tuji so

zanesli v kraj hrpe in razne prehladne bolezni. Velik del prebivalcev Flemingtona leži v postelji in zdravniki imajo z bolniki mnogo dela.

Potres uničil sedem vasi

Prošli petek so potresomeri zaznamovali na turškem ozemlju potres. Žigar posledice so mnogo večje, kakor se je sodilo v prvem trenutku po katastrofi. Ognjišče potresa je bilo na otoku Marmara, ki leži pred azijsko obalo. Na otoku je stalo 137 hiš. Potres jih je porušil 40, druge pa močno poškodoval. Več naselbin je skoro popolnoma opustošenih. Prebivalstvo, ki trpi zaradi vremena tudi mraz, se je deloma izselilo. Rdeči polmesec je podvel akcijo, da se nesrečnim prebivalcem opustošenih krajev nudi prva pomoč. Tudi v azijskem ozemlju je povzročil potres znatno škodo. Pretrgal je vse telefonske zveze. Dosej je ugotovili tudi človeške žrtve potresa, dva mrtva in štiri hudo ranjena. Sunki pod zemljo se še vedno ponavljajo, čeprav so nekoliko rahlejši.

Revija ŽIVLJENJE IN SVET

POSAMEZNA ŠTEVILKA 2 Din SEGAJTE PO DOBREM ŠTIVU!

ANEKDOTA

Menzel je bil kancelar reda »Pour le Mérite«. Nekega dne ga je obiskal Helmholtz, izumitelj očesnega zrcala. Helmholtz je bil podkancelar imenovanega reda. Vprašal je Menzla, v čem obstoje njegove dolžnosti. Menzel mu je dejal: »Vam ni treba storiti nič drugega, nego čakati, kdaj umrem, kajti potem lahko postanete kancelar, prej ne!«

VSAK DAN ENA

»Kje je...«
»Prehladi sem se v gledališču.«
»Povej mi vsaj v katerem, da se bo vedel čuvati obiska s takimi nepriljetnimi posledicami!«

Slepar Staviski je imel dve ženi

Pouiner in njegovi zaščitniki - Arletta Staviska se vleče iz afer

Francoski ministrski svet, ki se je setel te dni v Parizu, je obravnaval poleg tekočih zadev tudi vprašanje izgnanosti dosedanjega oskrbnika otrok Staviskega Pouinerja, ki je bil zaradi posrejevanja državnih papirjev obsojen na osem let prisilnega dela. Pouiner je bil že za zapah, toda na intervencijo so ga začasno izpustili na svobodo. Dovoljeno mu je bilo celo kretanje po Parizu.

To dovoljenje, ki ga je moral Pouiner obnoviti vsake tri mesece, je podpisal, kakor kažejo uradne listine, državni tožilec Prouharam, in sicer na posredovanje svoječasnega justičnega ministra Renéja Renauda, ki je takisto zapištel v afero Staviskega Prouharam, zdaj državni svetnik, je bil zaradi tega od ministrskega sveta odstavljen. Da pa ne bo stvar izgledala tako hudo, so ga pozvali, naj vložil prošnjo za upokožitve, kar je storil. Ministrski svet je prošnjo sprejel.

Prouharama obtožujeta dve pismi, s katerima je podpiral Pouinerjevo prošnjo za odgoditev kazni. Obe pismi je poslal Prouharam ravnatelju pisarne v justičnem ministertvu Moutonu, pobudo za to pa je

dobil od ministra Renauda, ki ni bil samo minister, ampak tudi odvetniški zastopnik obsojenega Pouinerja. V zvezi s tem je francoski notranji minister odredil, da se vsa dovoljenja za odgoditev kazni ukinejo s 15. januarjem.

»Echo de Paris« poroča, da je velesleparja vdova Arletta Staviska, te dni predložila preiskovalni komisiji francoskega parlamenta obširno graivo, ki v marsičem pojasnjuje življenje njenega moža. Staviski je imel namreč poleg nje še eno žensko, ki jo je izdajal za svojo ženo. Ta ženska je bila podrobno poučena o sleparjevih poslih. Z njo je poteval po svetu, bil na Madžarskem in tudi na konferenci v Stresi medtem ko je čakala ona z otroci v Parizu. Polcija pa je kljub temu, da pozna to reč, prišla njo namestu sleparjeve priljeznice, ki jo je Staviski povsod predstavljaj za svojo ženo. Seveda je manever sleparjeve vdove prozoren; dosegla bi rada osvoboditev iz ječe in oprala sebe pred javnostjo, grehe pa napravila drugi, čeprav je delila življenje Staviskega tudi v afezah, ki so prignale sleparja na rob propada.

Letalo z električnimi motorji

Kanadski inženjer Edgar Ward je zgradil letalo z električnimi motorji, ki se je po njegovih izjavah na prvem poletu obneslo nad vse dobro. Baj je doseglo povprečno hitrost 400 km na uro.

Pogonsko silo dajejo temu letalu izredno zmogljivi akumulatorji, ki zavzemajo zelo malo prostora, a razpolagajo vendar z napetostjo 5600 voltov. Polnitev teh akumulatorjev, ki so bili glavni problem Wardove zamisli, je zelo poceni. O drugih tehničnih podrobnostih svojega izuma pa Ward še noče govoriti.

Najdbe rokopisov Dostojevskega

Prve dni tega meseca so v Leningradu odkrili doslej neznan materialije za Dostojevskega »Dnevnik pisatelja«. Najdragocenejša najdba je neobjavljen članek, ki vsebuje lastnorodne opazke tedanjega cenzorja in generalnega prokuratorja svetega sinoda, reakcionarja Pobiedonosceva. Odkrili so tudi šop korespondence Dostojevskega z nihilističnimi in strahovalnimi organizacijami »Narodna volja«. V tem šopu se nahajajo pisma Elizabete Korbe in folklorista Dragomanova.

Strojevodja prezrl signal

Huda železniška nesreča, ki se je primerila v nedeljo na progi Leningrad-Moskva, bo imela za posledico sodno obravnavo, v kateri pridejo krivci pred sodnike. Doslej so oblasti prijele šest uradnikov, ki se bodo morali zagovarjati zaradi nesreče, ki je zahtevala 16 mrtvih in 67 hudo ranjenih oseb. Preiskava je dognala, da se je primerila nesreča na tistem delu proge, kjer bi morali vlaki voziti v počasnem tempu. Strojvodja, ki je vodil vlak iz smeri Leningrad, se je ravnal točno po signalu, prezrl pa ga je strojvodja lokomotive iz nasprotni smeri. Njegova površnost je pravi vzrok nesreče. Proces proti krivcem zaradi zanemarjanja službene dolžnosti se bo začel v najkrajšem času.

Podpis italijansko-francoskega sporazuma

Rimski obisk francoskega zunanjega ministra se je zaključil s podpisom pogodbe med gg. Lavalom in Mussolinijem

S P O R T

Villacher SV : SK Ilirija

V soboto ob 20.30. V nedeljo ob 10. na drsališču Ilirije

Ilirija je uredila na uradni pod Čekino vrniti gradom za letošnjo sezono vsim mednarodnim predpisom odgovarjajoče igrisce za hokej na ledu. Opremljeno je z razsvetljavo za odigranje nočnih tekem. Opazujamo naše sportno občinstvo na dejstvo, da imajo baš nočne tekme v hokeju na ledu nek poseben čar. Večina tekem v hokeju se v Evropi vrši pri umetni razsvetljavi. S tem da se vrši prva tekma že v soboto zvečer, pa nudi Ilirija mnogim smučarjem priložnost, da si morejo končno ogledati najpopularnejšo panogo zimskega sporta, ki je najlepša borbena igra vobče.

Ilirija gre v letošnjo zimsko sezono z neprimeroma močnejšim mostvom, ki ne bo stremelo kot doslej le zatem, da si nabira v tekah izkustva in rutine, temveč bo šlo v b. j. tudi že z voljo do zmaga.

Villacher SV bo močnejši protivnik že zaradi tega, ker so v treningu in vigrani, kar pri Iliriji ni. Ilirija bo te tekme parala za generalni trening in presoji moči, kar bo omogočilo sklep za definitivno postavitev za bodočo sezono. Po večkratnih presojah sodeč je pričakovati izravnanje in hitre igre, zato je pričakovati rekordnega poseta.

Občinstvo se opozarja, da se zapre drsališče v soboto ob 19., garderoba pa ob 19.30.

Astoptina bo iz propagandnih ozirov nizka.

Kdo bo prvak jugoslovenskih univerz za l. 1935

Za skoke, ki se bodo vršili v nedeljo 15. t. m. v Kamniku, vlada povsod, zlasti med akademiki, velika napetost. Sportni strokovnjaki ugičajo, komu bo uspelo priboriti si naslov prvaka jugoslovenskih univerz l. 1935 in s tem v prehodno last pokal kamniške mestne občine ter obenem sigurnost nastopa v St. Moritzu.

Vsi tekmovalci bodo napeli vse svoje sile, ki ga brani tov. Dečman Tone. Predvsem se bodo borili za to mesto naši trije najboljši tekmovalci, ki so že preskočili znamenito 50. oziroma 60 m lanske prvake Dečman Tone, jugoslovenski prvak Palme in bivši državni rekordler Šramel. Vendar bodo posegli v borbo za prva mesta tudi drugi tekmovalci, kakor Baebler, Jeseničan, Jože Novak, Šubic, Milan in Mušič. Se cela vrsta drugih tekmovalcev je že preskočila znamenito 30 m, med njimi Dušan Karba, Skoberne, Fric, Levčič, Miloš itd.

Pričetek tekem bo točno ob 15. takoj po prihodu ljubljanskega vlaka. Ljubljancem imajo prav ugodne zveze s Kamnikom, tako da bo prav sigurno poleg velikega števila kamničianov navzočih tudi mnogo ljubljanskih gledalcev.

V nedeljo vsi v Kamnik!

Smučarski dom na Polzevem

Prišli smo teletonsko poročilo, da je po vsej Dolenjski zapadel debel sneg, a na Polzevem ga je že 40 cm, da je smuka naravnost imenitna. V nedeljo 13. t. m. bo odprt klubov smučarski tečaj, v katerem bo poučeval začetnike pa tudi bolj izvežbane smučarje znani in izprašani smučarski učitelj Ervin Zupan. Prijave sprejema klubov tajnik g. Jože Zupančič, Knaflejeva ulica 5, telefon 3122 do 3126 do sobote popoldne. Prijavnina bo naknadno določena. Prijatelji belega sporta vabljeni!

Vremensko poročilo JZSS

Ljubljana, 10. januarja JZSS je davi prejel naslednja vremenska poročila po stanju 8. t. m.

Krvavec: -0. sneži, veter jugozapadni, na staro podlago zapadlo 10 cm novega pršiča smuka zelo dobra skupno ležišče zasledeno.

Zelenica: sneži, veter jugozapadni, na staro podlago zapadlo 60 cm snega, smuka prava dobra.

Jezerško: oblačno, sever, -0. sneži, 15 cm pršiča smuka dobra.

Kočna na Smrekovcu: -12, na staro podlago zapadlo 30 cm pršiča, sneži, smuka prava dobra.

POROČILO PO STANJU 9 t. m.

Pokljuka: -0. sneži, veter severovzhodni na 20 cm stare podlage zapadlo 15 cm snega pršič, smuka odlična, skalnica umorabna.

Kamnik: -8. drobno mede mirno, 10 cm pršiča smuka manj ugodna.

Blake: -10. veter severovzhodni, snežna brez podlage 25 do 30 cm, pršič smuka dobra.

Sodražica: -10. oblačno, sneži, veter severovzhodni, 35 cm pršiča, smuka dobra na Travnici planini idealna.

Kočna na Sv. Planini nad Trbovljem: -12. sneži, veter severozapadni, 1 m snega smuka ugodna.

Šmarje-Sap: 28 cm pršiča, smuka ugodna.

Trzin: oblačno, sever, 6 cm snega, smuka neugodna.

Kofča: drobno mede na podlago 30 cm zapadlo 30 novega snega, smuka zelo dobra.

Blatno Jezero: oblačno, 5 cm snega.

Bahini: zelo oblačno, 3 cm pršiča, sneži, smuka neugodna.

Kočevje: -8. zelo oblačno, sneži, pršič smuka ugodna.

Polzevo: snega 40 cm, smuka dobra.

Kofča: 10. januarja Temp. -6. Močno sneži z lahkim vetrom. Pršiča 35 cm, smuka prav dobra.

LZSP (Službeno): Seja upravnega odbora danes ob 20 v damski sobi kavarne Emone Polnoštevino!

Službeno iz LNP: Danes ob 20 seja u. o. v tajništvu Nebotičnik, prvo nadstropje soba 106.

Popravek: Razpis državnih smučarskih prvenstev ki je bil objavljen v torkovi številki je treba popraviti takole: "Tekme se ocenjujejo za državno prvenstvo: tekomovanje v kombinirani tekmi (tek in skoki)".

JASO: Danes ob 18. važen članski sestanek na tehniku (soba št. 82). Sestanka naj se udeležijo vsi člani, zlasti tekmovalci, da se pomenimo zaradi organizacije tekme v Kamniku in zaradi skupnega odhoda. Vožnja se seveda četrinska. Pozivamo vse akademike, da se v čim večjem številu udeležijo teh tekem, bodisi kot tekmovalci, ali kot gledalci. Na članskem sestanku se bodo sprejemale prijave tekmovalcev. Klasifikacija bo izvedena ločeno v dveh skupinah: prva skupina izvežbani druga skupina neizvežbani tekmovalci. Kakor je bilo že javljeno, so razpisana za to tekmo številna darila. Na važnost tekme opozarjamo zlasti izvežbane tekmovalce. V torek in v sredo 15. in 16. t. m. se bodo vršile tekme v tehkih in v smuku. Tako naslednji dan pa (17. t. m.) se bo določila ekipa za St. Moritz, ter se bodo poslane prijave. Zaradi tega nikakor ne bodo mogli priti v poštev oni tekmovalci, ki bi se zaradi tega ali onega vzroka ne udeležili teh tekem. Ponavljamo, vsi tekmovalci se morajo brezpogojno udeležiti tako nedeljskih, kakor tudi ostalih tekem, ker sicer odpadejo iz reprezentance za St. Moritz. To velja brez izjeme za vse! Pripravijo naj pa do četrta po dve sliki (višina glave najmanj 1 cm), ki se bosta takoj odposlali skupno s prijavi v St. Moritz.

ZSK Hermes (Nogometna sekcija): Danes ob 20. obvezen sestanek vseh aktivnih igralcev pri Kočarju. Važno tudi zaradi nedeljske tekme.

SK Gradina: Drevi ob 20. važna seja upravnega odbora.

SK Sloga: Danes ob 19. obvezen članski sestanek v gostilniških prostorih Nabavljane zadrage na Masarykovi cesti.

TSK Slovan: Danes ob 20 v klubovi sobi pri Krušiču seja glavnega odbora. Vsi odborniki gotovi!

SK Svoboda (Ljubljana): Drevi ob 19. seja u. o. v Delavski zbornici. Ker je seja jako važna vsi odborniki.

Ustanovitev sportnega kluba v Lendavi: V Lendavi se je ustanovil SK Lendava. Ustanovni občni zbor se je vršil v ponedeljek. Na ustanovni občni zbor je bila vabljena vsa Lendava, zato je bila udeležba zelo obilna. Vpisal in pristopil je 101 član. Na obnem zboru, so bila prečitana že odobrena pravila, nakar se je razvila deloma zelo burna debata. Končno se je posredilo sestavi kompromisno listino, in je bilo izvoljenih kakih 20 članov upravnega odbora s predsednikom dr. Klarjem, podpredsednikom katehetom Verbažnikom in tajnikom Miklavčičem, davč uradnikom na čelu.

Sizlom klub 34 (Teh. odsek): Sestanek vseh tekmovalcev (tudi juniorjev) in novo prijavljenih v torek ob 19 v klubovem lokalu na Aleksandrovi cesti 5, pritrilje, desno. Sestanek je važen zaradi tekem, tečajev in verifikacij. Kdor želi biti verifikiran, odnosno dobiti legitimacijo za polovično vožnjo, naj prinese eno sliko in 10 Din (Damski odsek). Danes redna gimnastika na ženskem učiteljsku. Po gimnastiki sestanek da se domenimo zaradi nedeljskega izleta in nadaljnega dela (Propaganda).

V nedeljo izlet za Jelovco: Skupni odhod ob 15.20. Vzemite s seboj legitimacije. Vožnja do Radovljice. Opozarjamo vse članstvo in prijatelje da sta oba domova tako na Gorjušah kakor Mošenjski planini - Jelovci otvorenja in oskrbovana in smuka povsod odlična. Točneše informacije v klubovem lokalu Gornje glede legitimacij za polovično vožnjo velja tudi vse ostale.

Vremensko poročilo

Številke za značno krajša pomenijo 1. Capazovanja 2 stanje barometra 3 temperatura 4 relativna vlaga v odstotkih 5 smer in brzina vetra 6 oblačnost 0-10 7 padavine v mm 8 vrsto padavin - Temperatura prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo, temperaturo 10. januarja

Ljubljana 7, 771.8, -5.8, 82, N1, 10, sneg, 1.3; Ljubljana 13, 764.0, -4.4, 68, SSW2 10, -; Maribor 7, 771.5, -8.0, 90, N2, 10, sneg, 6.0; Zagreb 7, 772.3, -7.0, 90, E1, 10, sneg, 1.0; Beograd 7, 771.7, -6.0, 90, SE2, 10, sneg, 1.0; Sarajevo 7, 772.5, -14.0, 80, 0, 10, -; Skopje 7, 769.7, -3.0, 90, 0, 10, sneg, 5.0; Kumbor 7, 767.2, 5.0, 90, NE2, 10, dež, 28.0; Split 7, 766.9, -1.0, 90, NES, 8, -; Rab 7, 767.3, -1.0, 80, NE2, 10, -; Rogaska Slatina 7, -; -7.0, 93, N1, 10, sneg 11.0.

Temperatura: Ljubljana -4.0, -7.0; Maribor -5.0, -8.0; Zagreb -6.0, -7.0; Beograd -6.0, -7.0; Sarajevo -7.0, -15.0; Skopje 2.0, -5.0; Kumbor 8.0, 4.0; Split 3.0, -2.0; Rab -1.0, -4.0; Rogaska Slatina -7.0, -8.0.

Vremenski pregled 10. t. m.: Anticiklon nad celim kontinentom, ciklon nad Islandijo. Prevladuje oblačno, megleno vreme, mestoma sneg v vsej centralni Evropi in tudi na Balkanu. Občuten mraz prevladuje na kopnem, najnižja temperatura na Polskem -30 C.

Prva sokolska smučarska skakalnica

Zagorje ob Savi, 10. januarja

Dolgoletna želja vseh Zagorjanov se je letos uresničila, ko si je Sokolsko društvo zgradilo lastno skakalnico. Mnogo truda je bilo treba, preden so bile vse težave premagane. Kljub slabim gospodarskim prilikam je delo napredovalo in v začetku decembra 1934 je bilo vse gotovo. Gradil jo je domači stavbenik Pavlinič po načrtih stavbenika g. Rožmana iz Ljubljane, ki je gradil tudi veliko skakalnico v Plancici. Prišel je trikrat v Zagorje k skakalnici, za kar ni prejel od Sokolskega društva nobene odškodnine, in tudi vse načrte je napravil brezplačno. G. Ivanu Rožmanu se Sokolsko društvo spriču njegove velike požrtvovalnosti iskreno zahvaljuje.

Vsekakor je skakalnica najboljše izgotovljena. Skoki bodo možni še preko 40 m, kar je za naše razmere vsekakor dovolj. Ker je ta skakalnica prva v celjski župi in celo prva v sokolskem savezu, so seveda Zagorjani na njo še bolj ponosni. Razen Sokolom iz vse države pa pripravljajo skakalnico tudi vsem ostalim smučarjem in blizu in daleč. Poleg načelnictva SKJ bo skakalnico verificiral tudi Zimskosporni savez, ker bodo na tej skakalnici trenirali tudi smučarji Smučarskega kluba SPD, ki je član JZSS. Tako bodo imeli priložnost uporabljati skakalnico vsi smučarji, ki jim je najbližja. Ugodno je tudi to, ker je skakalnica blizu železniške postaje v sredini Zagorja. Vsi, ki se za skakalnico zanimajo, so vabljeni v Zagorje, posebno še 20. januarja, ko bodo tu tekme Celjske sokolske župe, popoldne na daljavo in popoldne v skokih. Obenem bo tudi otvoritev skakalnice.

Iz življenja na deželi

Iz Kamnika

Snežni zameti so napravili te dni veliko oviro prometu v Tuinjski dolini, zlasti na preozki Kozjaku, ki leži že 700 metrov visoko med Tuinjem in Špitalcem, so bili zameti skoro meter visoki. Peregrinovi avtobus, ki oskrbuje promet po tuinjski dolini, si je s težavo napravil pot po visokem snegu, da je privozil v Kamnik brez zamude. V planinah so bili veliki snežni meteli, vendar snega ni zapadlo toliko, kakor so pričakovali. V Kamniku ga je morda za spoznanje več kakor v Ljubljani, zato so naši sportniki v skrben, kako naj pripravijo skakalnico za nedeljske tekme.

Kino Kamnik bo predvajal samo še danes ob 18. in 20. filma Balkanska vojna in pogrebne svečanosti za blagopokojnim krajcem Aleksandrom.

Iz Trbovelj

Smučarski odsek DSD v Trbovljah prirediteljsko smučarski tečaj v okolici Trbovelj vaje popoldne. Prijaviti se je do nedelje v poutručništvu "Jutra".

Iz Ptuja

Interesi poslovalnih podjetij, v nečetki je bil občni zbor ptujске podružnice celovarskega društva. Zanimanje je bilo veliko tudi med celovarskimi poslovalnimi podjetji, ki se pred zborovanjem je pristopilo več novih članov. Predsednik je imel spominski govor o blagopokojnem viteškem kraju. Poročal je o delovanju društva in naglasil težavna prizadevanja, da bi dosegli haredno o prevaznanju čebeli na adovo pašo. Poročal je o pravičniku in zatiranju celovarskih koznih bolezni, ki se širijo k nam od madžarske strani. Društvo bo s svojim močmi izdatno pomagalo zatret, te bolezni v ptujskem, ljutomerskem in tendarškem srezu. Zborovalci so po večini zahtevali od odbora, naj doseže, da bo v listu S. C. propaganda za sladkor prenehala in se začela za uporabo preostalega medu, sicer homo vedno čebelarili le za sladki ugotovne, namesto, da bi ostal denar v Sloveniji. Proti odboru se je pojavila precejšnja opozicija mladih, manj večjih čebelarjev in je izposlovala precejšnjo spremembo odbora. Vseeno zdrav pojav društvenega življenja. Za predsednika je bil spet enodušno izvoljen g. Lenarčič Fr.

Kazenski pregreški na področju ptujskega sreskega sodišča. V kazenskih zadevah je bilo v preteklem letu 1267 prestopkov, za katere presojo je bilo pristojno tukajšnje sodišče. Izrečenih sodb je bilo 595, proti temu pa vloženih 55 prizivov in 9 pritožb. Število poizvedb, ki jih je izvršilo sresko sodišče za okrajno sodišče, je bilo 430, pravnih pomoči pa je nudilo sodišče v 508 primerih. Razen tega je bilo rešenih 48 prebškov izščne značaja, ki jih sreska sodišča začasno obravnavajo izvenuradnih poslovanj je bilo 16. V splošnem so se kazenske zadeve nasproti letu 1933, nekoliko zvišale. Kaznjencev je bilo sprejetih 828, in sicer 162 pripornikov, 277 sodnih kaznjencev, 356 političnih in 33 dohodarstvenih kaznjencev.

Iz Prekmurja

Snežni zameti. Po toplih dnevih je nastopila resna zima. Dva dneva je neprestano snežilo in pokriva zemljo debela plast snega. S snegom pa so nastopile ovire v prometu. Tako se poštni avtobus v sredo ni pripeljal iz Sobote v Lendavo. Ukrenjeno pa je vse potrebno, da se ceste vzpostavijo za nemoten promet.

Neznani pustolovec. V lendavski restavraciji pri "Kroni" so imeli dva dni neznanega gosta, ki je čez dan hodil okrog ali pisal v kavarni, kakor bi imel kakšne poslovne zadeve, pri tem pa tešil lačen želodec, kakor bi imel polne žepce denarja. Verjetno je, da mu je postajalo že nerodno, ker ni plačeval računov. Pa je naročil nakarju, naj prevzame paket, ki pride zanj po pošti, sam pa je odšel in se ni več vrnil. Pustolovec je prijavljen oblastem.

BLEDE: Zvočni kino »Blede« bo predvajal v soboto ob 20. in nedeljo ob 16. in ob 20. vefilim »Marjica«. Predigra nov Paramountov tednik.

REČICA OB SAVINJI. Sreska organizacija JNS v Gornjem gradu bo pod vodstvom nar. poslanca g. Rasta Pustoslavca priredila pomenli potovanje na Oplenac, kjer se bo poklonila spomenu kralja Udi uitelja. Potovanje bo s posebnim vlakom, če se prijavi do 400 udeležencev. Da se od pomore veliki bedi, ki je deloma zavladala tudi v našem okraju je občinska uprava Rečice ustanovila socialni fond Viteškega kralja Uditelja. Ze pred božičnimi prazniki se je prva pomozna akcija pod vodstvom šol upravitelja uspešno zaključila. Obdarovani so bili z oblačili in drugimi življenjskimi potrebščinami najsiromaknejšim v občini. Iskrena zahvala vsem dobrotnim darovalcem, ki so s prispevili omogočili navedeno socialno akcijo. Tudi v gornjeokrajnem okraju se je vzbudilo šahovsko življenje. Na iniciativo g. Majcenoviča, stud. ten. iz Radmirja, se je osnoval pripravljalni odbor za ustanovitev šahovskega kluba. Da se kraljevska igra čim bolj popularizira med našim ljudstvom, je g. Majcenovič odigral v Radmirju, Gornjem gradu in na Rečici tri simulantke in ekshibicijske partije. Njegov uspeh je bil sijajen, kajti vselej je igral proti 20 igralcem, a izgubil je le 6 partij, docim je s tremi remisiral. Zeli-mo, da se začeto delo nadaljuje in da bi se tudi naša mladina oprijela te igre, ker bo v tem našla dovolj zabave in razvedrila.

SOSTANJ. Dne 8. t. m. se je vršil pri Cerovski 4. redni občni zbor šahovskega kluba. Delovanje kluba je bilo lani prav zivahnno. V teku leta so se odigrale tri simulantke in sicer z gg. Furlanijem in Longermjem iz Ljubljane in z g. Diehlo- iz Celja. Vršila sta se tudi dva lokalna turnirja: pripravljalni in turnir za klubsko prvenstvo. Klub šteje 30 članov. Novi odbor sestavljajo gg.: predsednik Srečko Mayer, podpredsednik dr. Stane Medič, tajnik Rudolf Koren, blagajnik Scharner Ivan, pregledovalca računov Movh Ivan in Stane Straus, odborniška namestnika Kariz Viktor in Trobej Valter. Na Smrekovcu je padlo 30 cm pršiča na stari sneg. Temperatura - 18 stopinj Celzija. Smuka idealna, posebno proti Mozirski koči, Krmezu in Komnu.

REPERTOAR
Začetek ob 20

Petek, 11. ob 15.: Cvrtček za pečjo. Dijaska predstava po znanih cenah od 5 do 14 Din.

Sobota, 12.: Vihar v kozarec. Četrtek. Premiera.

Nedelja, 13. ob 15.: Zaljubljeni ostali. Izven. Cene od 24 Din navzdol. — Ob 20.: Vihar v kozarec. Izven.

OPERA.
Začetek ob 20.

Petek, 11.: Zaprtlo.

Sobota, 12.: Dežela smehljaja. Izven. Gostovanje g. A. Dariana. Cene od 36 Din navzdol.

Nedelja, 13. ob 15.: Traviata. Izven. Cene od 30 Din navzdol. — Ob 20.: Stiri grobani. Izven. Cene od 36 Din navzdol.

★
Občinstvo opozarjamo na poslednje gostovanje g. Dariana, ki nastopi v soboto 12. t. m. v Leharjevi opereti »Dežela smehljaja« v partiji princa Sou-Chonga, s katero je žel pri prvem gostovanju največji uspeh Cene od 36 Din navzdol.

AGENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE.
Začetek ob 20.15.

Sobota, 12.: Hčerki njene ekscelence.

Nedelja, 13.: Hčerki njene ekscelence. Zadrž.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.
Začetek ob 20

Petek, 11.: Zaprtlo.

Sobota, 12.: Vijolica z Montmartra. Gostovanje Erike Druzovičeve. Premiera. D.

Nedelja, 13. ob 15.: Gungalnica. Znatno znižane cene od 15 do 2 Din. — Ob 20.: Vijolica z Montmartra. Gostovanje Erike Druzovičeve.

V 5 MINUTAH ZA 5 LET MLAJŠA

Velikanska izpremembra z uporabo pravega pudra

POIZKUSITE TO
Vi se danes lahko pomladite za najmanj pet let in dobite svežo baržunasto polt, zaradi katere vam bo zavidalo vsako mlado dekle. Poizkusite to sami na sebi na tale enostavni način: Naprшите polovico lica z znamenitim pudrom Tokalonom (z smetanovo polt) ter motrite v zrcalu razliko obeh polovic lica. Videli boste isto presenetljivo razliko kakor na zgornji sliki.

Puder Tokalon je edini puder ki vsebuje smetanovo peno (pripravljeno po patentirani metodi) To je sestavina, ki omogoča, da daje puder Tokalon licu prekrasno svežo deklislo lepoto Smetanova pena povzroči, da ostane puder na licu petkrat dalje kakor sicer. Če ga samo enkrat dnevno uporabite, se vaše lice ves dan ne bo svetlikalo. Če se poslužujete pudra Tokalon, ste lahko brez skrbi na vetru in dežju plešete pa lahko tudi ure in ure v vroči dvoran. Vaša polt bo vendarle ostala sveža in lepa. Puder Tokalon omogoči vsaki ženi, da je videti takoj za mnogo let mlajša. Pri edini uporabi smetanova pena osvežuje in glajenje kožo.

SMUČARJI!

- Smučarske obleke za gospode ali dame . . . Din 3 0.-
- Samo hlače . . . " 150.-
- Smučarske čepice . . . " 30.-
- Smučarski šali . . . " 10.-
- Smučarske obleke za dečke . . . " 290.-

TIVAR OBLEKE

Marcelle Linayret

107

Upornica

roman

>To, da prihaja zdravnik in še dalje muči otroka...<
>Zakaj?<

Skomigrila je z rameni. Z blodnim gibom roke si je popravila lase navzgor, in v njenih suhih očeh — njih črne zrenice so bile razširjene, tako da je bila mavrica samo še ozek sinji kolobar — je bilo nekaj nenaravnega, neopredeljivega, kakor v očeh blaznikov.

>Vem,« je zasepetala. »Tako sem razumela... Ne bomo ga rešili... Zato nočem, da bi se ga kdo dotikal, to ga samo boli... Pri miru naj ga pustijo... In nič ljudi okoli naju... Samo ti ostani pri meni...<

>Da, samo jaz, Jozana, jaz, ki te ljubim, tbe in ubogega srčka; jaz, ki ti bom pomagal, da ga ozdraviš, če me boš poslušala in boš pridna...<

Hotel jo je pripraviti, da bi se odpočila in zaužila kaj krepljivega. A zavrnila ga je, s takim glasom, da ji ni bilo moči oporekati...<

Zdaj pa zdaj si je spet mehanično popravila lase navzgor in z blodnimi očmi pogledala Noëla.

>Ne,« je rekla. »Ne, saj ni mogoče... Kaj ne, Noël, da ni mogoče...<

>Ne, ljuba, pomiri se... Claude utegne ozdraveti. Doktor še ni nehal upati, in jaz se zanesem nanj... Bodi pogumna... In v svoji boli, ki jo čutim s teboj in delim s teboj, misli na mojo ljubezen, misli na prihodnost, ki ti obeta marsikatero tolažbo...<

Zamolčko, žalostno je odgovorila:

>Nič me ne bi moglo potolažiti...<

Tedaj je Noël utihnil. Nič drugega ni mogel storiti za to žensko, kakor sedeti pri njej in molčati in se spoštljivo klanjati njenemu mučeništvu, kakor je terjala od njega...<

Doktor se je vrnil.

>Nu,« je rekel Noëlu, ki ga je sprejel v malem salonu, »ali ste pripravili mater?<

>Sama je vse uganila.<

>Uboga žena! Kako težko jo preizkuša usoda!...<

Stopila sta v spalnico. Jozana se ni ganila.

>Vse sem storila, kar ste naročili,« je rekla. »Nič ni zaleglo. Ne maram, da bi ga še mučili. Dajte mu morfija, da mu ne bo treba toliko trpeti... In če bi zastrupili tudi mene, bi vam bila zelo hvaležna...<

>Ali se vam meša?« je skoraj osorno vzkliknil zdravnik. »Pamet izgubljate in moža, ki vas ljubi, spravljate v obup, ne da bi s tem pomagali bolniku... Pojdite z gospodom Delysleom v sosednjo sobo... Motili bi me...<

>Ničesar ne bom več rekla,« je zaprosila. »Nikar me ne pošljite venkaj... Prosim!...<

Zdravnik je zadal Noëlu nekaj vprašanj in med govorjenjem pritisnil otroku prst na neko mesto med čeljustjo in ušesom. Claude je presunljivo zakričal.

Jozana je planila k njemu.

>Počakajte... počakajte,« je rekel zdravnik. »Le vpij, fantiček moj! Tako, tako... Prav za prav bi si bil lahko mislil...<

Obrnil se je k Noëlu:

>Jutri na vse zgodaj pojdite k doktorju Simardu v Liliški ulici. Dal vam bom pisno zanj. Privedite Simarda s seboj... Otrok

ima vnetje srednjega ušesa... ki povzroča vsa znamenja meningite. Ali vidite tole mesto pod ušesom? Tu je sedež tvora... Jutri bo doktor Simard izvršil zelo preprosto, a nujno potrebno operacijo... In trdno upam, da se bo vse srečno končalo...<

>O, moj mali Claude!« je vzkliknila Jozana. In glas ji je utonil v solzah.

★

Spet se je svitalo jutro. Noël in Jozana sta videla, kako je postajalo zunaj svetleje. Dan se je bližal kakor odrešenje, kakor zarja novega upanja... Otrok je zadremal. Jozana, ki jo je bil jok olajšal, je stisnila Noëlu roke...<

>Ubogi prijatelj! Odpusti mi! Niti ene prijazne besede nisem imela zate! A kaj, ko sem bila tako nesrečna!... Mešalo se mi je! Vem, da mi tega ne zameriš...<

>Jozana moja! Tudi jaz sem bil ves nesrečen.<

Nežno ga je pogledala:

>Te ure, ki sva jih skupaj prebila, bodo nova vez med nama...<

>Da,« je odvrnil, »in tudi med Claudeom in menoj... Že prej sem ga imel rad, a zdaj, ko sem se toliko tresel zanj, ga bom imel še rajši... Poslej bo tudi nekoliko moj... In ti bodi zdaj pogumnejša! Čas je, da te zapustim in skočim k doktorju Simardu...<

Ko se je napravil, je krenil po temnih stopnicah. V vratarski loži v prizemlju je gorela svetiljka, in vonj po čokoladi se je mešal s hlapom petrolejevega kuhalnika. Vrata klavnega stanovanja so bila odprta, vratarica je v nočni jopici in spodnjem krilu še govorila z nekim mladim moškim... Noëlu se je zdelo, da sliši ime »Valentinov« in številko nadstropja. Tuji gospod je zaprl vrata za seboj in krenil mimo Noëla... Pozdravila sta se, nato je šel prvi gor, drugi dol...<

ENEMALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslova... Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.— Duplino in zemitve se zaračunaj: po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslova... Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.— Vsi ostali oglasi se zaračunaj: po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslova... Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na sitre ne prilagajte znamk! I.e. ce zantevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor prilozite Din 3.- v znakmah.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obnem z naročilom, ali pa po poštni naložnici na čekovni račun. Ljubljana šte 11842 sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelk »Jutra«, Ljubljana.

Ilustrirana revija
ZIVLJENJE IN SVET
VAM NUDI TEDENSKO POUKA IN ZABAVE V BESEDI IN SLIKI

UPRAVA: LJUBLJANA, Knaflejeva ul. 5

Pomočnik mesto
trgovini z mešanici blagom po možnosti obnem 2.000.000 trgovine, štee B Turk Novi got. 985-2

S 50.000 Din gotovine
(kavcije) štee mislji trgovce službo inkasanta, skladnišnika ali potnika. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Zasigurnost kavcija«. 998-2

Kupim
šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din
Trebam nov ali rabljen

parni kotel
od 8-10 m² ogrevne površine. Molim ponudu i opis kotla na oglasni oddelk »Jutra« pod »Kotel«. 625-7

Kože divjačine
kakor lisice, kune, poljašice, dehurje, veversice, polje in krte po najvišjih dnevnih cenah kupuje Ehlj Eber v Ljubljani, Kongresni trg 7. 647-7

2 para kompletih otroških smučih
kupim. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 678-7

Lokali
šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din
Lokal oddam v novi zgradbi sredi mesta. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 654-19

Trgovski lokal
oddam v »Pogledu« na Poljanski cesti št. 1 za takoj. Polzive se pri hitenju. 525-19

Kapital
šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din
Posredujem denar na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov Rudolf Zore, Ljubljana, Hladniška 12. telefon 35-10 45-16

Hranilne knjižice
Mestne, Kmečke, Banovinske ali slične dobrega denarnega zavoda sprejem kot varno shranjilno na prvo mesto. Zaje Lojze, komercialna pisarna, Gladiška 7 — telefon 38-18. 291-9

Dijaške sobe
šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Dijaškinji ali gč.
sprjem v dobro oskrbo v sredini mesta. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 656-32

Stanovanje
oddam v Dalmatinski ul. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 658-23

Udobno sobo
solčno in mirno, oddam tudi z oskrbo na Mirju — Verstovškova ulica št. 26. 680-33

Štiriosob. stanovanje
komfortno s kopalnico z originalno kmetiško sobo v bližini nove šole Tyrseva cesta, posebno ugodno za zdravnika. oddam takoj. Istotam oddam separirano sobo. Ponudbe na ogl. oddelk »Jutra« pod »Tyrseva«. 424-21

Dvosob. stanovanje
s pritlikinami oddam v Rožni dolini, cesta 117/9. 699-31

Dvosob. stanovanje
podprilčno — oddam v Ljubljani, Detelova ul. 4 (desno iz Linhartove ulice) 691-21

Enosob. stanovanje
z vrtem oddam v Zeleni lami, Ljubljanska ulica 57. Vprašati hišnika. 099-31

Stanovanja
šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Dvosob. stanovanje
iščem z marcem. Plačam 3 ali 6 mesecev naprej. Ponudbe na oglas. oddelk »Jutra« pod šifro »Ceno sporočiti«. 560-31/a

Enosob. stanovanje
s pritlikinami, iščem — najraje v Rožni dolini ali na Mirju. Ponudbe na oglas. oddelk »Jutra« pod šifro »Stan«. 671-21/a

Stroji
šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Elektromotor
Siemens Schuckert, vrtilni tok 220 V, 16 Ka, prodaja Ivan Berčič, Ljubljana — poštni predal št. 351. 673-29

Soba odda
šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Opremljeno sobo
oddam v Dalmatinski ul. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 658-23

Udobno sobo
solčno in mirno, oddam tudi z oskrbo na Mirju — Verstovškova ulica št. 26. 680-33

Opremljeno sobo
isto in zračno, v novi vili tik živalskega gozda, s posebnim vhodom, oddam Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 655-23

Dopisi
šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Dobra gospodinja
Dolni Logatec
Dvigajte pisno v oglas. oddelku »Jutra«. 921-31

V oglas. oddelku »Jutra«
dvignite sledeča pisma: Blizu Ljubljane, Cimpreje, Cakam. Center mesta. Dijaški 1. Deloma tudi knjižice, D. Lj. P. 3. Dobra gospodinja. Dober plačnik Din 100. Ekstenca. En gros. Ford. Gospodinja. Jelka. Janar. Kape. Ljubljana. Bitez. Airedalov. Ljubljana

Mala papiga
zelenomodra, je v sredo popolnoma blizu tobakne tovarne oddela. — Pošten najditelj se naprota, da jo proti nagradi odda milničarju na Cesti na Roznik 649-7

Razno
šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Telefon 2059
Premog
karbopaket
drva in koks
nudi
POGACNIK
Lohoričeva ulica 5

Uspeh
za uspehom
anije kdor se ob vsi ki driliki poslužuje
»Jutrovega«
»Kamena«

STAREJSIM LJUEM ZAGRENUJEJO STARE DNI REVMA TICNE BOLE CINE

Vsem, ki trpite na revmatizmu, kostnih bolečinah, zbadanju, ishiasu, zobobolu, glavobolu, priporočamo masažo. Za masažo je »Alga«. Masaža z »Algo« vas krepi in osvežuje. »ALGA« se dobiva povsod, 1 steklenica Din 14.—
Reg. S. br. 15117-22

ZOLCNI KAMENKI
Interesantno brošuro o uspešnem zdravljenju pošlje brezplačno gl zastopnik za Jugosl. The Salvat apoteka Sv. Ivan. Zagreb, Kaptol 17.

✚

Potrji nelzmerne tuge in bolesti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem, tovarišem in znancem, da je Vsemogočni danes nenadoma poklical k sebi našega predobrega očeta, gospoda

Frana Jegliča

nadučitelja v pokoju

Truplo bo prepeljano na Dovje, kjer bo pogreb iz šolskega poslopja v soboto 12. januarja ob 15.30. uri. Prosimo tihega sožalja.

Zasip, dne 10. januarja 1935.

MALCI, MINKA, ALBINA in POLDI, hčerke.

✚

Občina Ljubljana
Mesto: pogrebni zavod

Zapustila nas je za vedno naša iskreno ljubljena mamica, gospa

Vilma Ambrožič roj. Gestrin

vdova po poštne upravniku

dne 9. t. m., po dolgi mukepolni bolezni, previdena s tolažili sv. vere.

Pogreb predrage pokojnice bo v soboto, dne 12. januarja 1935., ob 1/2 3. uri popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Domžale, dne 10. januarja 1935.

Globoko žalujoča AMON in FRANCI, sinova.

Sobe išče
Sobo z 2 posteljama in hrano iščem. Ponudbe na oglas. oddelk »Jutra« pod šifro in sine. 687-35/a

ZAHVALA

Najsrdčneje se zahvaljujemo vsem, ki so spremili na poslednji poti našega ljubljenelega, dobrega in nepozabnega soproga, očeta, brata in strica gospoda

dr. Viktorja Gregoriča

višjega sanitetnega svetnika in sreskega sanitetnega referenta

Prav posebno se zahvaljujemo primariju g. dr. Milanu Cervinki, ki mu je z veliko požrtvovalnostjo, ob vsakem času, lajšal težko trpljenje, in č. o. gvardjanu Ciprijanu za duhovno pomoč med boleznijo in v poslednjih dnevih. Nadalje se zahvaljujemo za zadnje častno spremstvo blagopokojnemu, vsem predstavnikom civilnih in vojaških oblasti ter predstojnikom in uradništvom poedinih uradov, kakor tudi č. duhovščini in pokojnikovim dobrim prijateljem, ki so od blizu in daleč prihiteli po slovo. Isto se zahvaljujemo za globoko v srce segajoči govor sreskega načelnika g. Friderika Logerja, ki se je ob odprtem grobu z ganljivimi besedami v imenu banske uprave poslovil od pokojnika, kakor tudi primariju ženske bolnice g. dr. Cervinki za izbrane, sočutja polne poslovilne besede, ki jih je tolmočil v imenu zdravniške zbornice.

Končno se zahvaljujemo tudi vsem darovalcem krasnega cvetja.

Novo mesto, dne 9. januarja 1935.

1059

Žalujoči ostali.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je za vedno zapustila naša nad vse ljubljena soproga, zlata mamica, hčerka in teta, gospa

Minka Kopitar roj. Zupančič

soproga trgovca in posestnika

ki je po dolgi, mučni bolezni, v starosti 38 let, previdena s svetimi zakramenti danes, dne 10. januarja, ob 1/2 3. uri zjutraj mirno v Gospodu zaspala.

Izpozabno pokojnico spremimo k večnemu počitku v soboto, dne 12. januarja, ob 9. uri popoldne iz hiše žalosti na famo pokopališče v Planini.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Marjete v Planini.

Prosimo tihega sožalja in molitve za pokojno dušo.

V Planini pri Rakeku, dne 10. januarja 1935.

Zvonimir Kopitar
soproga

Marijan
sin

Terezija Zupančič
mati

Milena
hčerka

1056